

Περιοδική έκδοση του Συλλόγου Παπαρουσιωτών Ευρυτανίας • Γραφεία: Κυκλάδων 86 Πετρούπολη 132 32, τηλ: 210 5018876 • Αρ. φύλλου 43 • Σεπτέμβριος 2019

Η ιστοσελίδα του Συλλόγου: www.paparousi.gr | Το e-mail του Συλλόγου: info@paparousi.gr

Το σημείωμα του Εκδότη

Αγαπητοί μου, οι τοπικές εκλογές στο Παπαρούσι ανέδειξαν τον **κ. Κων/νο Νικολάου** πρόεδρο της Τοπικής Κοινότητας και εμείς του ευχόμαστε μία καλύτερη δεύτερη θητεία και διαφάνεια στις προσπάθειές του για ευημερία στον τόπο.

Η προηγούμενη θητεία του ξεκίνησε με πολλές ελπίδες, κυρίως λόγω του νεαρού της ηλικίας του. Από τις πρώτες ενέργειές του ξεχώρισε εκείνη της σταθερής εκτέλεσης καλοκαιρινής εκδήλωσης στο Δυτικό Παπαρούσι. Έδωσε χαρά στους κατοίκους του, αλλά μέχρι και φέτος αποτέλεσε μία απομίμηση του πανηγυριού της Αγίας Παρασκευής.

Άμεση συνέπεια της ενέργειας αυτής του τοπικού προέδρου ήταν να στερηθεί ο Σύλλογος την καθιερωμένη, από το 2006, επιδότηση από το Δήμο Καρπενησίου για το μουσικό συγκρότημα, όπου μας δινόταν η ευκαιρία να εμπλουτίζουμε τα ακούσματά μας και κυρίως να υπάρχει ένα σημαντικό έσοδο για τις εργασίες ανακατασκευής του ξενώνα μας, που επέστρεφε πάλι στο χωριό.

Ταυτόχρονα στην περιρρέουσα ατμόσφαιρα του χωριού μία ανελέητη και εσκεμμένη κατασκοπική φάνηση των εργασιών μας και της διαχείρισης των οικονομικών μας πλανιόταν και εμπόδιζε πολλούς στο να συνεισφέρουν με τη συνδρομή τους στις εργασίες του ξενώνα.

Ευτυχώς μέχρι και σήμερα όλα τα Δ.Σ. του Συλλόγου κατόρθωναν με αμείωτη εργασία για δημιουργία εσόδων να ξεπερνούν εμπόδια και τρικλοποδιές για να συνεχίζονται οι εργασίες του κτιρίου. Έτσι, φέτος το καλοκαίρι, στο φωτισμένο αμφιθέατρο της αυλής του ξενώνα μας μία ταπεινή εκδήλωση έλαβε χώρα, που αποτέλεσε και την πρώτη Συνέλευση του Συλλόγου στο χωριό.

Επίσης σποραδικά, ακούγονται προβληματισμοί για τη μελλοντική δυσκολία καθαρισμού του κτιρίου του ξενώνα, όταν θα λειτουργεί κανονικά. Και πραγματικά πρέπει να κατανοήσουμε και να επανατοποθετηθούμε πάνω σε αυτό, που για όσους πασχίζουν για να ολοκληρωθεί το έργο είναι ευκολονόητο.

Μία μεγάλη έλλειψη εθελοντισμού και συλλογικού οράματος έχει περιζώσει το Παπαρούσι αρκετές δεκαετίες τώρα. Παράλληλα η προσμονή καθόδου κρατικών κονδυλίων θεωρείται ότι αποτελεί το μοναδικό κλειδί για να γίνει κάποια εργασία για τον τόπο.

Και όμως όχι! Το αποδείξαμε έμπρακτα με την εθελοντική, συλλογική και σιγανή εργασία μας, που στερείτο σπουδαιοφάνειας και στόχευε στην υλοποίηση κλιμακωτών στόχων, που έκαναν τη διαφορά.

Η πρόσφατη συνεργασία μας με τον χωριανό μας **Ηλία Μπακόλα** μας γέμισε αισιοδοξία και ελπίδα ότι ο εθελοντισμός επανεμφανίζεται στο Παπαρούσι. Μία εξαιρετικής ποιότητας εργασία στα γεμίσματα και τη στρώση των πλακιδίων έκαναν τη σκέψη μας να οραματίζεται για τον τόπο συνέχεια στις εθελοντικές δράσεις. Τότε το καθάρισμα του μικρού μας ξενώνα θα αποτελεί πηγή χαράς, σε όποιον ενδιαφερθεί να το κάνει.

Ταυτόχρονα δε και αρχή για σκέψεις και ενέργειες στα τόσα αφημένα θέματα του τόπου, όπως οι αγροκαλλιέργειες, τη διάνοξη μονοπατιών, την εξεύρεση νέων υδάτινων πόρων και τη καλλιέργεια ελληνορθόδοξης και περιβαλλοντικής παιδείας, που όλοι έχουμε ανάγκη από 2 έως 102 ετών.

Συνέχεια σελ. 4

«Έπί γῆς εἰρήνην»

Όλοι οι άνθρωποι, δια μέσου των αιώνων ποθούσαν, ποθούν και θα ποθούν την ειρήνη. Τίποτε άλλο δεν μπορεί να ικανοποιήσει τόσο βαθιά τον άνθρωπο, όσο η ειρήνη. Η ειρήνη προς τον εαυτόν του, η ειρήνη μέσα στην οικογένεια, στην κοινωνία, η ειρήνη μεταξύ των λαών, η ειρηνική συμβίωση και ανάπτυξη όλων προς όλους.

Συνέχεια σελ. 8

Trump says "Everyone wants to be Greek"

WITH THE LOOK OF A RHODIAN SIGHTSEER

Συνέχεια σελ. 4

Τοξωτά Γεφύρια

Στο παρελθόν τα πετρόχτιστα γεφύρια κάλυψαν μία επιτακτική ανθρώπινη ανάγκη, που στη συνέχεια μετουσιώθηκαν σε έργα τέχνης και εξακολουθούν μέχρι και σήμερα να εμπνέουν. Τα γεφύρια «γεφύρωναν» ποτάμια ή χάσματα και ενώνουν περιοχές κοντινές, αλλά χωρίς αυτά δυσπρόσιτες. Διευκόλυναν τα μέγιστα την επικοινωνία πληθυσμών και πολιτισμών. Μεταφορικά δε, απάλυναν αντιθέσεις και επούλωναν πληγές.

Συνέχεια σελ. 8

ΣΩΣΤΕ Τ' ΑΓΡΑΦΑ

Μία επένδυση 110 εκ. ευρώ ξεκίνησε στα βουνά των Αγράφων από την εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ για εγκατάσταση αιολικών πάρκων 40 συνολικά ανεμογεννητριών.

Συνέχεια σελ. 9

Συνέλευση στις 26 Ιουλίου 2019

Αγαπητοί φίλοι μας, την άνοιξη που έφυγε, παρά τις σαφείς εντολές του Προέδρου του Δ.Σ. Παναγιώτη Βλασόπουλου να μην χαλαρώνουμε στις τυπικές διαδικασίες των λειτουργιών του Συλλόγου μας, οικογενειακές υποχρεώσεις τον ανάγκασαν να αναβάλει την ετήσια Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας.

Στις αρχές δε του καλοκαιριού συναντηθήκαμε με τον χωριανό μας **Βαγγέλη Καλύβα**, όπου μας εξέφρασε την επιθυμία του για συνέλευση στο χωριό, γιατί η λεπτομερής αναφορά των δραστηριοτήτων του Συλλόγου μας για τα 13 χρόνια της δράσης του θα τον βοηθούσε να γίνει ενεργότερος στην συμμετοχή του σε αυτόν. Και φυσικά θα είχαν πλήρη ενημέρωση και άλλοι χωριανοί. Τα διάφορα σχόλια, που άκουγε, τον έκαναν να αμφιβάλλει για την ορθότητα των ενεργειών μας.

Ήδη τηλεφωνικά συζητούσαμε με την πολύ δραστήρια χωριανή στην Αυστραλία και προσφιλή συγγενή **Μαρία Απ. Χαραλαμπή** για μια εκδήλωση στο χωριό την ημέρα του πανηγυριού, γιατί η οικογένειά της θα έφευγε μετά το πανηγύρι.

Έτσι το Δ.Σ. έχοντας υπόψιν ότι η 26^η Ιουλίου είναι και η επίσημη ημέρα του Συλλόγου, σύμφωνα με το Καταστατικό από την αρχή της 40χρονης ύπαρξής του, αποφάσισε την συνάντηση όσων επιθυμούσαν, στις 08.00 το βράδυ για μια δημιουργική βραδιά. Ήδη όλο το προηγούμενο διάστημα εκτελούνταν εργασίες σοβατίσματος των χώρων, όπου πριν είχαν ολοκληρωθεί οι υδραυλικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις. Κατόπιν θα ακολουθούσαν εργασίες γεισίματος των δαπέδων για να στρωθούν στη συνέχεια τα πλακάκια. Η οικογένεια του Προέδρου με το πέρας των εργασιών των τεχνιτών καθάρισε το χώρο από τα μπάζα και τον έπλυσε για να τοποθετηθούν τα τραπεζοκαθίσματα. Παραγγέλθηκαν ποτά και ετοιμάστηκαν πίτες και γλυκά. Παρευρέθηκαν 25 άτομα. Ο Πρόεδρος **Παναγιώτης Βλασόπουλος** ξεκίνησε την ομιλία του αναφέροντας τα παρακάτω:

«Αγαπητοί χωριανοί, φίλοι και συγγενείς μας, Σας καλωσορίζουμε στον ζεστό και ευλογημένο χώρο του ξενώνα του Συλλόγου μας. Ο χώρος εδώ δημιουργήθηκε με μεγάλη εθελοντική προσπάθεια των κατοίκων κατά την δεκαετία του 50' για να στεγάσει στη συνέχεια τις πολύτεχνες οικογένειες δύο σεβαστών λειτουργιών του Υψίστου.

Με φιλότιμο ξεκινήσαμε και εμείς πριν 13 χρόνια, συνεχίζοντας τον εθελοντισμό των προηγούμενων χωριανών, υλοποιώντας την αναστήλωσή του για να το αποδώσουμε στους μελλοντικούς κατοίκους του τόπου και της χώρας μας.

Η δημιουργία ενός χώρου φιλοξενίας ήταν ένας από τους κύριους στόχους που τέθηκαν στην ανασυγκρότηση του Συλλόγου μας το 2006. Είχε καταστεί πια ανάγκη, γιατί η μετανάστευση άλλαξε το χωριό και οι εξελίξεις στην ποιότητα ζωής μας, έκαναν το στόχο αυτό απαιτητικό. Έτσι με πολύ προσοχή και δυναμικές ενέργειες το στερεώσαμε, πήραμε αναγκαστικά μέτρα για τις επιμέρους κατολισθήσεις και πάντοτε με αίσθημα καλαισθησίας και σεβασμού στο περιβάλλον και στην παραδοσιακή αρχιτεκτονική των χωριών μας.

Όλα έγιναν με τη συνεργασία των ντόπιων και αποδήμων χωριανών μας, των πολλών φίλων του Συλλόγου, αλλά και θέλω να το τονίσω αυτό, με την υπέρβαση κάποιων, όπως οι οικογένειες του Δημήτρη Ντανά και της Μαρίας Α. Χαραλαμπή, που σταθερά και αγόγγυστα τα 13 αυτά χρόνια με περίσσια αγάπη στήριζαν το όραμα και τους ευγνωμονούμε πάρα μα πάρα πολύ.

Καθήκον και σκοπός του Συλλόγου μας είναι να φέρνει κοντά όλους τους καταγόμενους από το Παπαρούσι, να επανενώνει συγγενείς, όπως βλέπουμε και σήμερα να υλοποιείται και κυρίως να υπηρετεί την ιδέα της πατρίδας και των παραδοσιακών αξιών της.

Θέλουμε να γνωρίζετε ότι, πέραν των προσωπικών θυσιών από τα εκάστοτε Διοικητικά Συμβούλια, η συμβολή και την πιο ταπεινή εισφορά είχε τη δική της βαρύτητα, που στήριζε το όραμα του Συλλόγου και μας έδινε θάρρος και δύναμη να συνεχίζουμε και να ξεπερνούμε τα προσκόμματα και τις τρικλοποδιές.

Σας βεβαιώνουμε ότι στο έργο αυτό δεν σπαταλήθηκαν χρήματα, αλλά επενδύθηκαν προς όφελος όλων, μηδενός εξαιρουμένου.

Διαρκής πεποίθησή μας είναι ότι η αρχική στοχοποίηση ενός έργου σε αναγκάζει να προσπαθείς την υλοποίησή του, παρά τα ανακτόντα εμπόδια.

Ο έλεγχος της συνειδήσεώς μας, μας ωθεί, παρά την κόπωση που έχει δημιουργηθεί, να συνεχίζουμε την εργώδη προσπάθεια με όποιο τίμιο τρόπο μπορούμε για να το ολοκληρώσουμε.

Είμαστε προς το τέλος της προσπάθειας. Σήμερα αποδεικνύουμε ότι μπορούμε να το χρησιμοποιούμε παράλληλα με τις εργασίες ολοκλήρωσής του. Έτσι, πετυχαίνουμε το στόχο της συνεύρεσης και της επικοινωνίας μεταξύ μας.

Σήμερα, λοιπόν, εγκαινιάζουμε το χώρο του ξενώνα και πολλά θετικά για τον τόπο δύνανται να ξεκινήσουν από εδώ. Από όλους μας εξαρτάται.

Σας ευχαριστώ.»

Στη συνέχεια πήρε το λόγο η Ταμίας του Συλλόγου **Ελένη Ντανά** και έκανε την ιστορική αναδρομή των δράσεων και των ενεργειών των εκάστοτε Δ.Σ. για τη δημιουργία ξενώνα στο απομονωμένο χωριό μας. Ανέφερε τα παρακάτω:

«Ξεκινήσαμε με πολύ αυθορμητισμό και άγνοια κινδύνου τον Απρίλιο του 2006. Στην πρώτη Γενική Συνέλευσή μας βάλαμε τους εξής στόχους για τη βελτίωση του χωριού:

Α) Την αποκομιδή των σκουπιδιών που εκείντο σε κάθε ραχούλα και ρεματιά του χωριού.

Β) Την ασφαλτόστρωση του δρόμου προς το χωριό.

Γ) Την επισκευή των 2 γεφυρών του χωριού.

Δ) Τη δημιουργία χώρου αθλοπαιδιών και πολιτιστικού κέντρου για τους νέους.

Ε) Τη δημιουργία χώρου για καφενείο που δεν υπάρχει ακόμη.

ΣΤ) Την ένωση νέων εθελοντών για την περιβαλλοντική προστασία.

Αφού άμεσα επιτεύχθηκε ο πρώτος στόχος για την αποκομιδή των σκουπιδιών από το Δήμο Καρπενησίου, στις 12 Ιουνίου 2006 αποφασίστηκε ως πιο πρόσφορος χώρος για ξενώνα το «Σπίτι του Παπά». Μας παραχωρήθηκε από τον Δήμο και την Κοινότητα και έτσι άρχισε η μελέτη των εργασιών του, γιατί η κατάστασή του ήτο αθλία και ετοιμόρροπη.

Στις 19 Αυγούστου του 2006 ξεκινήσαμε το θεσμό των καλοκαιρινών εκδηλώσεων με νεανικά συγκροτήματα λαϊκής μουσικής, που ήταν τομή για τον τόπο.

Στις 20 Οκτωβρίου 2006 αγοράστηκε ένας μεγάλος ψυγείοκαταψύκτης και τοποθετήθηκε στο σχολείο στην Αγία Παρασκευή για τις εκδηλώσεις εκεί.

Τον Ιανουάριο του 2007 έγιναν τρεις πολύ σημαντικές ενέργειες: Πρώτον ανατέθηκε στον μηχανικό Δημήτρη Βονόρτα η έκδοση άδειας για ανακατασκευή του κτιρίου. Δεύτερον έγινε συμφωνητικό με τον Κων/νο Κατεργάρη για τις εργασίες κατασκευής εσωτερικού παραθέμελου δαπέδου και εσωτερικού τοίχου γύρω γύρω εκτός της πόρτας. Και τρίτον ανατέθηκε στον Φώτη Δημόπουλο ο γενικός καθαρισμός του περιβάλλοντος χώρου από θάμνους και δένδρα.

Στις 20 Μαΐου 2007 πάρθηκε απόφαση για καταστατική Γεν. Συνέλευση για την αλλαγή του Καταστατικού, ήτοι την μεταγλώττισή του στη δημοτική, τη δίχρονη θητεία του Δ.Σ. και κυρίως για την συμμετοχή στην ψηφοφορία όλων των μελών του Συλλόγου από το εσωτερικό και το εξωτερικό της χώρας.

Αρχές του 2008 δόθηκε μία πρώτη οικονομική βοήθεια και προωθήθηκε στη συνέχεια επιτυχώς το θέμα της μεταμόσχευσης βλαστοκυττάρων στον Βασίλη Φούσια.

Τέλη Ιούνη ειδικό συνεργείο τεχνιτών έκανε αρμολόγημα των τοιχίων, των οροφών, των παραθύρων και της πόρτας του κτιρίου.

Στις 14 Σεπτεμβρίου του 2008 έγινε επισκευή της σκεπής από τον Ρούμπο Ταξιάρχη. Ταυτόχρονα κάτω στο ρέμα μπροστά στον ξενώνα ένα τεράστιο πλατάνι ήταν έτοιμο να πέσει πάνω στο γεφύρι και επιμείναμε στον Δήμο Καρπενησίου για την κοπή του.

Στη συνέχεια δόθηκαν 450€ για τα απαραίτητα δικαστικά έξοδα του δικηγόρου για το Καταστατικό.

Στη συνέχεια έγιναν εργασίες για την εσωτερική διαμόρφωση και το χατύλωμα εσωτερικά μεταξύ τοίχου και σκεπής.

Κατόπιν έγινε η ανάθεση των ηλεκτρολογικών σωληνώσεων στον Γεωργιάδη Παναγιώτη και στη συνέχεια σοβατίστηκαν οι εσωτερικοί χώροι.

Πληρώθηκαν 25 ένοσημα στο ΙΚΑ.

Μετά έγιναν οι αναγκαίες χωματουργικές εργασίες στον περιβάλλοντα χώρο και χωρίστηκε αυτός σε τρία επίπεδα.

Έγινε πλήρης κατασκευή του βόθρου του κτιρίου.

Το 2010, τώρα, κατασκευάστηκε η σιδερένια πόρτα του υπογείου και έγινε η αρχή τοποθέτησης των κατωκαίων.

Αγοράστηκαν πλακίδια για το οίκημα μαγειρείο στον Άγιο Αθανάσιο και στρώθηκαν αυτά στο δάπεδο.

Κατόπιν έγινε προέκταση της μάνδρας της εμπρόσθιας αυλής του ξενώνα.

Τον Οκτώβριο του 2011 λήφθηκε η απόφαση για τη δημιουργία του μικρού αμφιθεάτρου λόγω των επικινδύνων πρανών που υπήρχαν. Η κάθετη αντιστήριξη θα ήταν επισφαλής και θα στοίχιζε περισσότερο.

Ταυτόχρονα δόθηκε εντολή για τη δημιουργία ενός CD με ευρυτανικά δημοτικά τραγούδια. Ο ξαφνικός θάνατος του ενός μουσικού που κατέγραφε το υλικό σταμάτησε την προσπάθεια.

Έγινε, όμως, η δωρεάν ανάληψη της μελέτης των γεφυριών από τον μηχανικό Νίκο Χαντζόπουλο.

Επίσης τοποθετήθηκε πινακίδα με τα ονόματα των ευεργετών του Συλλόγου στον τοίχο προς το δρόμο.

Το 2012 έγινε η εκκωμάτωση και η περιτοίχιση της πίσω αυλής του κτιρίου. Στη συνέχεια έγιναν οι απαραίτητες υδραυλικές εργασίες.

Κατόπιν έγινε θεμελίωση, σιδέρωμα και τσιμεντόστρωση του Β.Δ. τμήματος και τέλος δημιουργήθηκαν τα τοιχεία της κουζίνας και των τουαλετών.

Το 2012 με απόφαση του Δ.Σ. έγινε συναυλία για τα πέτρινα γεφύρια στην αίθουσα Παρασός στην Αθήνα. Καταγράφηκε η συναυλία σε CD. Κατόπιν διοργανώσαμε μαζί με την Κοινότητα Καλεσμένου την α΄ γιορτή Μούρου, που καθιερώθηκε στη συνέχεια.

Το 2013 έγινε πρόταση, μέσω της εφημερίδας, για εκδρομή στο μοναστήρι της Τατάρας και πάρθηκε η απόφαση για δημιουργία πανηγυριού στις 23 Αυγούστου, που πραγματοποιήθηκε.

Κατόπιν τοποθετήθηκε σκεπή από μπετό στο χώρο της κουζίνας και των τουαλετών και έγινε τσιμεντόστρωση στο πάνω πλατύσκαλο της σκάλας του αμφιθεάτρου.

Στη συνέχεια έγινε εσωτερικός διαχωρισμός στις τουαλέτες και την κουζίνα.

Στις 24 Αυγούστου 2013 πραγματοποιήθηκε μία εντυπωσιακή θεατρική παράσταση στην Αγία Παρασκευή και προγραμματίστηκε εκκλησιασμός στις 18 Ιανουαρίου 2014 στον Άγιο Αθανάσιο. Στις 19 Ιανουαρίου 2014 πραγματοποιήσαμε την πρώτη μας εκδήλωση στο Καρπενήσι.

Το 2014 στάλθηκε επιστολή στο Δήμο Καρπενησίου για αποπεράτωση της ηλεκτρολογικής και υδραυλικής εγκατάστασης. Μας το είχε υποσχεθεί ο τότε δήμαρχος, όταν επισκέφθηκε το χωριό. Επίσης, έγινε πρόταση στα μέλη μας για προσκύνημα στην περιοχή Αη Νικόλας, αλλά δεν ευοδώθηκε, λόγω του δύσβατου μονοπατιού μέχρις εκεί.

Στις 27 Ιουλίου έγινε εκδήλωση με πιάνο και κόντρα μπάσο και στις 23 Αυγούστου το πανηγυράκι μας.

Το 2015 έγινε επίσκεψη στον Αντιπεριφερειάρχη για τη συνέχιση της ασφαλτόστρωσης προς το Δυτικό Παπαρούσι. Έγινε επίσκεψη και στο

Δήμο Καρπενησίου, όπου η Γραμματέας του Δήμου Γιάννα Χορμόβα μας ενημέρωσε για το έντυπο-ερωτηματολόγιο με το επιχειρησιακό πρόγραμμα 2014 – 2019, που σχεδίασαν στο Δήμο για να καταγραφούν οι ανάγκες των κατοίκων και οι προτεραιότητες για την τοπική ανάπτυξη της περιοχής.

Και τέλος το 2015 λήφθηκε η απόφαση για την περιφράξη του ξενώνα.

Το 2016 ολοκληρώθηκε η τοποθέτηση των κατωκασίων του ξενώνα.

Έγιναν ενέργειες και αίτηση στον Δήμο για τη μεταφορά του κρουνού της πυροσβεστικής.

Τον Αύγουστο πραγματοποιήθηκε μια βραδιά αστρονομίας.

Τοποθετήθηκαν κάγκελα μασιφ στον επάνω περιβάλλοντα χώρο για την αποφυγή ατυχημάτων. Στις 23 Αυγούστου έγινε εκδήλωση στην Παναγία με λιγιστή προσέλευση χωριανών.

Στη συνέχεια 3 μέλη του Δ.Σ. συναντήθηκαν με τον Περιφερειάρχη για τα γεφύρια και τον Αντιπεριφερειάρχη για τα προβλήματα των δρόμων με τις επικίνδυνες κατολισθήσεις. Επίσης ζητήσαμε την ασφαλτόστρωση του δρόμου των 4 χιλιομέτρων προς τη γέφυρα του Μένδοβα.

Το 2017 κατασκευάστηκαν 3 πέτρινες κολόνες ύψους 2.30cm με μανδύα και εσωτερικό μπετό και επένδυση πέτρας. Τοποθετήθηκε η σιδηροκλώνα για το καλώδιο της ΔΕΗ.

Κατασκευάστηκε επί τόπου και τοποθετήθηκε σιδερένια πόρτα από κοιλοδοκούς 40X80 χιλιοστά και πάχους 3 χιλιοστών από μασιφ σίδηρο.

Το 2018 τοποθετήθηκαν σιδερένιες ασφάλειες στα παράθυρα του ξενώνα. Επίσης κατασκευάστηκε και τοποθετήθηκε εσωτερική σιδερένια σκάλα.

Εκδώσαμε ένα βιβλίο-λεύκωμα με όλες τις εφημερίδες, όπου καταγράφονται όλες οι γραπτές προσπάθειες για την βελτίωση του χωριού.

Και τέλος το 2019 μέχρι και σήμερα έγιναν:

α) Σκάψιμο της κάτω αυλής από τον Βασίλη Τσουκαλά και τον Θανάση Βλασόπουλο του πετρώδους δαπέδου για την τοποθέτηση της γείωσης.

β) Ολοκλήρωση (καλωδίωση) της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης.

γ) Ολοκλήρωση της υδραυλικής εγκατάστασης.

δ) Κατασκευή και τοποθέτηση του ντουλαπιού της ΔΕΗ.

ε) Αρμολόγημα εσωτερικών τοίχων της κουζίνας και των τουαλετών, ολοκλήρωση του σοβατίσματος και ωραιοποίηση εσωτερικών χώρων.

στ) Τοποθέτηση εσωτερικών γεμίσεων στο δάπεδο για να τοποθετηθούν στη συνέχεια τα πλακάκια.

Και φυσικά να μη λησμονούμε ότι πέραν των εκδηλώσεων που με μόχθο και πολλή προσωπική δουλειά πραγματοποιήσαμε, τα τελευταία 13 χρόνια εκδόθηκαν 42 εφημερίδες και τα ετήσια ημερολόγια, που με προσωπική έκθεση όσων τα διακινούσαν, στήριζαν οικονομικά τις εργασίες και όλους τους σκοπούς του Συλλόγου μας.»

Ακολούθησε διαλογική συζήτηση και δόθηκαν εξηγήσεις για λεπτομέρειες στις αποφάσεις του Δ.Σ. Υπήρξε μια γενική κατανόηση για το δύσκολο αγώνα του έργου και για την αντοχή του Προέδρου στο στόχο της δημιουργίας του ξενώνα στο χωριό. Ο φωτισμός ήταν απρόσμενα εντυπωσιακός και η ατμόσφαιρα πρωτόγνωρη. Φάνηκε γρήγορα ότι χρειαζόταν περαιτέρω στοιχεία εκδήλωσης, όπως μουσική και διάθεση ζωντανίας.

Μετά την εκδήλωση συζητήθηκε έντονα η έλλειψη ενημέρωσης περισσότερων χωριανών. Ανοίγει έτσι ένα μεγάλο θέμα για την ανάγκη διακοπής της παθητικής συμμετοχής στο Σύλλογο και της μεγαλύτερης εκδήλωσης εθελοντισμού από όλους τους χωριανούς. Το χωριό έχει το θλιβερό προνόμιο να έχει λίγους κατοίκους. Βέβαια οι απόγονοι είναι πάρα πολλοί. Επίσης πολλοί είναι όσοι ενδιαφέρονται για την διατήρησή του και την πρόοδό του. Έχει, όμως, παρατηρηθεί μια αρνητική προτροπή από τους μεγαλύτερους για την συμμετοχή των νέων στα συλλογικά δρώμενα. Στην εποχή μας οι πλείστοι των νέων έχουν γνώσεις και πτυχία, γνωρίζουν τέχνες που εντυπωσιάζουν και αποτελούν ελπίδα για την αποτελέσματος των δρώμενων στον τόπο της Ευρυτανίας. Είμαστε πεπεισμένοι ότι πολλά έχουν συμβάλει σε αυτή την αδράνεια. Αλλά η έντονη κατασκευοφάντηση κάθε δράσης μας από μια ομάδα αναφοράς στο χωριό, το κλίμα τρομοκρατίας που χρόνια τώρα υφίσταται, αποτελούν την κύρια αιτία. Και φυσική συνέπεια είναι τα σταθερά μέλη που αναλαμβάνουν να φέρουν σε πέρας κάθε δραστηριότητα να υφίστανται κόπωση, να αρρωσταίνουν ως φθαρτοί άνθρωποι και να αγανακτούν, όταν τους απαιτείται να έχουν αντοχές υπεράνθρωπου.

Επίσκεψη του κ. Δημήτρη Λερογιάννη

Στις 15 Σεπ 2019 επισκέφθηκε το χωριό μας μετά από πρόσκλησή μας ο αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στο Δήμο Καρπενησίου πολιτικός μηχανικός κ. Δημήτρης Λερογιάννης. Περιηγήθηκε και παρατήρησε με προσοχή όλους τους χώρους στο έργο μας, τον Ξενώνα.

Μία γόνιμη συζήτηση έλαβε χώρα και κατέληξε σε τεχνικές συμβουλές, αλλά και σε προτεινόμενες σκέψεις για εκδηλώσεις στο χώρο του Ξενώνα το επόμενο καλοκαίρι.

Φεύγοντας αγόρασε το βιβλίο-λεύκωμα με όλη τη γραπτή ιστορία του Συλλόγου, επιθυμώντας να ενισχύσει τα οικονομικά μας.

Του ευχόμαστε καλή επιτυχία στα νέα του καθήκοντα στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Το σημείωμα του Εκδότη

Συνέχεια από τη σελ. 1

Επιπροσθέτως, αρκετοί αναφέρονται σε αστοχίες του Συλλόγου μας για τις δημιουργημένες τουαλέτες στο Δυτικό Παπαρούσι. Προς αποκατάσταση της αλήθειας ενημερώνουμε ότι: 1^ο) Τα περιορισμένα χρήματα που κάποιος είχαν προσφέρει για το έργο τοποθετήθηκαν μετά από καιρό στο έργο τοποθέτησης πλακιδίων στο δάπεδο του κτιρίου-μαγειρείου, που ήταν πηγή μόλυνσης από τη δυσσομία και χρησιμοποιείται πάντα σε κάθε εκδήλωση στο Δυτικό Παπαρούσι. 2^ο) Οι επιταγές κάποιων να γίνουν οι τουαλέτες έξω και πίσω από την εκκλησία τη στιγμή που υπήρχε αξιόλογος χώρος, και καθ' υπόδειξη του αντιδημάρχου πολ. Μηχανικού Κων/νου Λάππα, μέσα στο κτίριο που γίνονται οι συγκεντρώσεις των χωριανών, καθυστέρησε πολύ τη δημιουργία τους λόγω διαφωνιών και έκανε αδύνατη την εκτέλεσή τους από το Δ.Σ. του Συλλόγου. Ήταν πάνω και πέρα από τις δυνατότητες των εθελοντών του Συλλόγου μας. Το έργο μέσα στο ήδη υπάρχον κτίριο (σχολείο) ήταν στις δυνατότητές μας, διότι ο Δήμος Καρπενήσιου πρόσφερε τα οικοδομικά υλικά, ο δε μηχανικός κ. Κων/νος Λάππας προσέφερε τα πλακάκια. Συνεπώς το κοστολόγιο εργασιών ήταν καταφανώς μειωμένο. 3^ο) Βεβαιώνουμε δε όλους ότι ούτε τα χρήματα σπαταλήθηκαν, ούτε τα τσιμέντα και οι πέτρες πήγαν ποτέ στο σπίτι του Προέδρου του Συλλόγου, όπως κάποιος καλοθελητής διατείνεται. Σημειωτέον ότι ο Πρόεδρος τελειοποίησε το σπίτι του πριν την ενεργοποίηση του Συλλόγου μας.

Έτσι, είναι πιο σωστό για όλους μας να συζητείται για παράδειγμα προς μίμηση η ατομική μας συμμετοχή σε έργα και όχι η αλαζονική απαίτηση να κάνουν οι άλλοι, ενώ εμείς να τους κοιτάζουμε με κριτική διάθεση βάζοντάς τους και όρους!

Τελειώνοντας τονίζουμε, ότι μόνο ο επανακαθορισμός της στάσης όλων μας σε όλο το γίνεσθαι της πατρίδας μας και η θέαση του πραγματικά ωφέλιμου θα φέρει την αλλαγή και την ελπίδα της ευημερίας.

Καλή επιτυχία, λοιπόν, στη δεύτερη θητεία του Προέδρου του Παπαρουσίου και σε όλους μας ομόνοια και αγάπη!

ΤΟ ΚΑΛΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

ΕΛΒΕΤΙΑ: ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΤΑΙ ΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΧΩΡΙΟ

Το γραφικό χωριουδάκι, «φωλιασμένο» σε μια καταπράσινη πλαγιά στην κοιλάδα Versasca της Ελβετίας, μοιάζει βγαλμένο από σελίδες παραμυθιού. Ωστόσο, οι συνθήκες ζωής των λιγοστών κατοίκων του μόνο παραμυθένιες δεν είναι...

Κάποτε το Corirro φιλοξενούσε μία ακμάζουσα κοινότητα άνω των 300 ανθρώπων. Σήμερα, έχουν απομείνει 12 νοματαίοι – εκ των οποίων οι 11 είναι άνω των 65 χρόνων – σε έναν τόπο, όπου η μόνη οικονομική δραστηριότητα είναι η τοπική, παραδοσιακή ταβέρνα.

Η ιταλόγλωση αυτή γυνά της Ελβετίας, όχι μακριά από το Λακάρνο, με σπίτια από ντόπιο γρανίτη και πέτρινες οροφές, ανέγγιχτη από το χρόνο, κινδυνεύει να γίνει το χωριό – φάντασμα.

Όμως, υπάρχει ελπίδα

Οι υπεύθυνοι τοπικού ιδρύματος, του Fondazione Corirro 1975, σκαρφίστηκαν μία ιδέα που ίσως σώσει το χωριό:

Φιλοδοξούν να μετατρέψουν ολοκληρω τον οικισμό σε ξενοδοχείο, το πρώτο του είδους του στη χώρα.

Δανειζόμενοι ένα επιχειρηματικό μοντέλο ήδη επιτυχημένο στην Ιταλία, σχεδιάζουν να μετατρέψουν τα 30 από τα 70 κτίσματα του οικισμού σε αγροκατοικίες.

«Θα δώσει στους επισκέπτες την ευκαιρία να βιώσουν την εμπειρία μίας ιδιαίτερης διαμονής σε ένα γνήσιο αγρο-

τικό χωριό, που πρακτικά παραμένει το ίδιο από το 1800», εξηγεί ο Φάμπιο Τζι-οκομάτσι, αρχιτέκτων και πρόεδρος του ιδρύματος, σημειώνοντας: «Η ιδέα προέκυψε από τη δεκαετία του '90. Η επιστροφή των μόνιμων κατοίκων δεν ήταν πλέον εφικτή, διότι τα κτήρια ήταν υπερβολικά μικρά και μη προσβάσιμα οδικώς».

Εκτός από την εμπειρία της αγροτικής ζωής στην ελβετική επαρχία, οι επισκέπτες θα έχουν τη δυνατότητα να εξερευνησουν τη γύρω περιοχή, να επισκεφτούν πολιτιστικά μνημεία και να γευθούν την τοπική κουζίνα.

Ήδη, η πρωτοβουλία έχει ήδη δρομολογηθεί και η πρώτη αγροκατοικία άνοιξε τα ... δύο υπνοδωμάτιά της στα τέλη Ιουλίου, υποδεχόμενο τους πρώτους επισκέπτες του. Το χωριό – ξενοδοχείο είναι προγραμματισμένο να ανοίξει το Πάσχα 2020. Η πλήρης ανακαίνιση και αποκατάσταση των κτηρίων εκτιμάται πως θα στοιχίσει περί τα 6,5 εκατομμύρια δολάρια.

Αναδημοσίευση από την εφημ. Ευρυτανικός Παλμός στις 3-4-2018

Συνέχεια από τη σελ. 1

Trump says "Everyone wants to be Greek"

By Vasileios Afantenos – Atchitect Engineer Constructor for Public Works

Seizing the opportunity for the message you had raised at the Greek Independence Day Celebration Mr. Trump on March 19, 2019 we thank you for the power soul and energy you reflected. For this reason we are ready for the revelation of the beginning for the rebuilding of Paparousi, which will be the restart of Greece. We, the two friends, listened to your call starting to embody our dream.

Thank you, Mr. President of the United States, of democracy and total freedom. And once again Paparousi the two friend and Greece, thank you. May God Bless America and you. In the name of love.

The Prime Minister and his associates have been constantly seeking investors and their quest to do so has already begun to catch up. Mr. Evangelos Kalyvas of Paparousi, - Evritania, Hellas Greece) a representative of a group of Australian investors, decided to invest in his hometown as well as in Rhodes. For this reason he invited his friend from Archagelos Rhodes, Mr. Vasileios Afantenos an architect engineer to go to Paparousi to see and discuss investments that will help the country

and Mr. Kalyvas hometown. "It is an honor to be asked by my friend to visit Paparousi, Evritania and to consult with him in an investment plan" says Mr. Afantenos and continues "Daydreaming in the dense darkness between a past and an uncertain future I feel it is a honor and my obligation to support this effort to upgrade the Greek land where visionary Paul Bakoyiannis was born. For me, my visit to Paparousi was a great experience. I felt a blinding glow from the land scape that I spontaneously named the area Davos of Greece. My conversation with few of the residents who reminisce about the difficult years of the war and dream of the rich potential of their ancestral land touched me. I began to take notes on the rebirth and preservation of the Greek Davos. The enormous lack of infrastructure in roads, public buildings, urban planning, is initially frustrating, but everything can be done if there is love and disposition. The funds could be used firstly from the Juncker package and from the Greek diaspora in the form of adopting roads, squares as well as public buildings.

"The character of the area is mountainous, so it is suggested to preserve the morphology of the bulk form of the buildings, to construct new ones in accordance with the model settlement of the area." The dramatic national crisis in which we are experiencing has caused a deeper need to reflect on Greece's course, not only in the recent post-political period, but in the long run of the modernist period. The motive for this national introspection is obviously self-knowledge and understanding how we got here and how we succeeded as well as how failed in other ways. The continuation is expected from the inventions of the Evritana investor, whether he decides to risk investments both in his home town and in Rhodes, in which an investment plan has already been prepared.

Ας κάνουμε την Ελλάδα πιο μεγάλη
ξεκινώντας από το Παπαρούσι

Ομογενής ετοιμάζεται να επενδύσει στη Ρόδο

Η συνεχής αναφορά του πρωθυπουργού και των συνεργατών του στις επενδύσεις και η προσπάθειά του για την ανεύρεσή τους έχει αρχίσει να βρίσκει ανταπόκριση. Ο **Ευάγγελος Καλύβας** από το Παπαρούσιο της Ευρυτανίας, εκπρόσωπος ομίλου επενδυτών της Αυστραλίας, αποφάσισε να επενδύσει στην ιδιαίτερή του πατρίδα, αλλά και στη Ρόδο. Προς το σκοπό αυτό κάλεσε το φίλο του αρχιτέκτονα-μηχανικό, από τον Αρχάγγελο Ρόδο, **Βασίλη Αφαντενό**, να μεταβεί στο Παπαρούσιο για να δει και να συζητήσουν επενδύσεις που θα βοηθήσουν τον τόπο και τη χώρα.

“Η επιμονή του φίλου μου επενδυτή κ. Ευάγγελου Καλύβα να επισκεφτώ τη πατρίδα του Παπαρούσιο της Ευρυτανίας και να ασχοληθώ συμβουλευτικά και ανιδιοτελώς με το σχεδιασμό επενδύσεων αποτελεί για μένα τιμητική διάκριση”, αναφέρει ο Αφαντενός και συνεχίζει:

“Ξημερώνοντας στο πιο πυκνό σκοτάδι μεταξύ παρελθόντος και ενός αβέβαιου μέλλοντος, οραματίστηκα πως αποτελεί χρέος μου να στηρίξω αυτή την προσπάθεια για την αναβάθμιση της ελληνικής γης που γέννησε τον Παύλο Μπακογιάννη, τον οραματιστή της συναίνεσης. Για μένα η επίσκεψή μου στο Παπαρούσιο ήταν μεγάλη εμπειρία. **Ένωσα εκτυφλωτική λάμψη από το τοπίο που αντίκρισα και αυθόρμητα ονόμασα Νταβός της Ελλάδος.** Η συζήτησή μου με τους ελάχιστα κατοίκους, που αναπολούν τα δύσκολα χρόνια του πολέμου και ονειρεύονται τις πλούσιες δυνατότητες της πατρογονικής τους γης με συγκίνησαν. Αρχισα να κρατώ σημειώσεις για την ανάπτυξη και διατήρηση του ελληνικού Νταβός.

Η τεράστια έλλειψη υποδομών σε δρόμους, δημόσια κτίρια, πολεοδομικού σχεδιασμού, είναι αρχικά απογοητευτική, όμως όλα μπορούν να γίνουν αν υπάρχει αγάπη και διάθεση. Τα κονδύλια θα μπορούσαν να εξοικονομηθούν από το πακέτο Γιούνκερ κατά πρώτον και από απόδημους Έλληνες με τη μορφή υιοθεσίας δρόμων, πλατειών, δημοσίων κτιρίων. Ο χαρακτήρας της περιοχής είναι ορεινός, οπότε προτείνεται η διατήρηση της μορφολογίας ογκοπλαστικής μορφής των κτιρίων, η κατασκευή νέων σύμφωνα με τον πρότυπο οικισμό της περιοχής.”

Η δραματικότητα της εθνικής κρίσης που βιώνουμε έχει προκαλέσει μία βαθύτερη υγιή ανάγκη αναστοχασμού της πορείας της Ελλάδας, όχι μόνο κατά την πρόσφατη μεταπολιτευτική περίοδο, αλλά στη μακρά διάρκεια της νεωτερικότητας περιόδου. Το καλό αυτής της ενδοσκόπησης είναι προφανώς η αυτογνωσία, η κατανόηση, του πως φθάσαμε ως εδώ, το πώς πετύχαμε, τι κάναμε και αποτύχαμε σε άλλα.

Η συνέχεια αναμένεται από τις προθέσεις του Ευρυτάνου επενδυτή, κατά πόσο θα αποφασίσει να ρισκάρει επενδύσεις τόσο στην ιδιαίτερη πατρίδα το Παπαρούσιο, όσο και στη Ρόδο, που ήδη έχει ετοιμάσει πλάνο επενδύσεων.

Αναδημοσίευση από την εφημερίδα «Η ΡΟΔΙΑΚΗ» Τρίτη 13/8/2019

Τόλμη

Σημαντική ανατροπή φρόντισε να πετύχεις...

Θα είναι κρίμα, θα είναι άδικο, αν μόνο αποτύχεις...

Σφίξε τις γροθιές, ορθώσου, θα δεις μεγάλη ανατολή...

Έτσι, όπως μονάχα απ' το θέρος μπορεί να προσφερθεί...

Μη διστάσεις πουθενά, ούτε να λιποψυχήσεις...

Δώσε γοργά στον εαυτό σου τις ώριμες λύσεις...

Ο χρόνος είναι στο πλευρό σου, ο ήλιος είναι εμπρός σου...

Μόνο μη γελαστείς και τις ώρες σκεπτόμενος τις διαβείς...

Κάνε τη σκέψη πράξη άμεσα, μην αργείς...

Μην αφεθείς πολύ και μείνει απ' τον ήλιο μόνο μια κόκκινη σχισμή...

Αυτή, το τέλος του χρόνου θα σημάνει...
Να δεις!

Η δύση καταφθάνει!

Ισμήνη Πλιάτσικα

Δράσεις της Περιφέρειας

1. **Βελτιώνεται το τμήμα Στένωμα - Γέφυρα Μέγδοβα.** Με χρηματοδότηση από την Περιφέρεια και δαπάνη 130.000€. Θα γίνουν εργασίες αποκατάστασης του οδοστρώματος, διευθέτηση ομβρίων, τοιχία αντιστήριξης κ.α. **Ελπίζουμε και το Παπαρούσι να τύχει της ίδιας φροντίδας προσεχώς για τον δρόμο Μέγδοβα - Παπαρούσι που αποτελεί συνέχεια εκείνου από το Στένωμα και θα συνδέει τα δύο χωριά.**
2. Εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Στ. Ελλάδα 2014 - 2020" το έργο "Επεμβάσεις Εξοικονόμησης Ενέργειας και Εφαρμογή ΑΠΕ στο Γ.Νοσοκομείο Καρπενησίου", προϋπολογισμού 1.128.447,75€. Αντικείμενο του Έργου είναι η **ενεργειακή αναβάθμιση του Γ.Ν.Κ. ως κέλυφος, αλλά και στη λειτουργία του.** Σκοπός του Έργου είναι η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και η μείωση των εκπομπών CO2 μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ΑΠΕ.
3. Με ταχείς ρυθμούς και εντός των προγραμματισμένων χρονοδιαγραμμάτων εκτελούνται οι **εργασίες του εκσυγχρονισμού και της αναβάθμισης των αναβατήρων του Χιονοδρομικού Κέντρου Καρπενησίου,** συνολικού προϋπολογισμού 1,5 εκ.€
4. Καινοτομίες στην Ευρυτανία. **Ιχθυοκαλλιέργειες στη λίμνη Κρεμαστών** από ιδιώτη επιχειρηματία.

Δύσκολες εποχές και η όποια οικονομική βοήθειά σας ευπρόσδεκτη και απαραίτητη για την κάλυψη των εξόδων εκδόσεως και κυκλοφορίας της μικρής μας εφημερίδας.

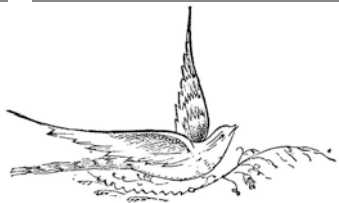
Καταθέσεις λογαριασμών: ΣΤΗΝ Ε.Ε. GR59 0110 1830 0000 1833 7906 574 ETHN GRAA

ΣΤΗΝ Αμερική και Αυστραλία ETHN GRAA - 183/379065-74

ΣΤΗΝ Ελλάδα: Εθνική 183/379065-74 ALPHA BANK: 449-002101-046090 IBAN: GR3501404490449002101046090

USD ΔΟΛΛΑΡΙΟ ΗΠΑ (για όσους θέλουν να καταθέσουν σε δολάρια ΗΠΑ)

Αριθ. Λογ/σμού: 449-015109-000014 IBAN: GR47 0140 4490 4490 1510 9000 014

*Κύκλος είναι η ζωή,
στο κέντρο η αγάπη.
Διάμετρος ο έρωτας,
το εμβαδόν το δάκρυ.*

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

- Ο **Παναγιώτης Καραγιάννης**, γιος της Βασιλικής Γιαννοπούλου και του Γιώργου Καραγιάννη πέτυχε την εισαγωγή του στη σχολή Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.
- Η **Ταμπούρου Ειρήνη**, κόρη της Μαρίας Κ. Ντανά και του Παναγιώτη Ταμπούρου, πέτυχε την εισαγωγή της στη Σχολή Αγγλικής Φιλολογίας Αθηνών.
Τους ευχόμαστε ολόψυχα Καλές Σπουδές
- Η **Βλασοπούλου Αγγελική**, κόρη του Παναγιώτη Βλασόπουλου και της Ελένης Ντανά πέτυχε στον πρόσφατο διαγωνισμό Συμβολαιογράφων και ξεκινά την επαγγελματική δραστηριότητά της ως Συμβολαιογράφος Ιλίου με έδρα την Πετρούπολη Αττικής.
Της ευχόμαστε Καλή Δύναμη στο λειτούργημά της

ΓΑΜΟΙ – ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ – ΒΑΠΤΙΣΙΑ

- Τον Αύγουστο του 2018 ο **Δημήτρης Γ. Στερόπουλος** νυμφεύτηκε την **Χειλά Στυλιανή** και απέκτησαν ένα χαριτωμένο αγοράκι.
- Στις 20 Οκτωβρίου 2018 ο **Μαριώτης Κων/νος του Σπύρου** και η **Βελεσιώτη Αναστασία** βάπτισαν τα δίδυμα κοριτσάκια τους και τα ονόμασαν **Κονδυλία** και **Ιωάννα – Καλλιόπη**. Το ζευγάρι έχει ήδη έναν 10χρονο γιο, τον **Σπύρο**.
- Στις 8 Μαΐου 2019 η **Μαριάμ - Φωτεινή Ντανά**, κόρη του Γιώργου Σ. Ντανά και ο **π. Δημήτρης Παπαφώτης** απέκτησαν το 2^ο παιδάκι τους, ένα πανέμορφο κοριτσάκι, και στις 28 Σεπτεμβρίου 2019 του έδωσαν το όνομα **Λουκία**.
- Στις 8 Μαΐου 2019 η **Φωτεινή - Αθανασία Βλασοπούλου** και ο **Σωκράτης Λαμπόγλου** απέκτησαν το τρίτο παιδάκι τους ένα πανέμορφο αγοράκι.
- Στις 12 Ιουνίου 2019 Η **Μαριάννα Μαντά**, κόρη της Ελένης Π. Ντανά και ο **Διονύσης Αποστολόπουλος** απέκτησαν το πρώτο τους παιδάκι, ένα χαριτωμένο αγοράκι.
Ευχόμαστε ολόψυχα να Ζήσουνε και Καλοφώτιστοι

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Στις 26 Ιουλίου 2018 απεβίωσε η **Πολυτίμη Βλάχου (Γούλα)**, ετών 86 και κηδεύτηκε στα Σελλά Ευρυτανίας.
- Στις 2 Φεβρουαρίου 2018 απεβίωσε η **Μαρία Καλύβα**, 90 ετών, σύζυγος Γεωργίου Γρ. Καλύβα.
- Στις 3 Σεπτεμβρίου 2018 απεβίωσε στην Αθήνα ο **Γιώργος Δ. Καλύβας**, 88 ετών. Την 1^η Σεπτεμβρίου 2019 τελέσθηκε στο Παπαρούσι το ετήσιο μνημόσυνό του.
- Στις 9 Αυγούστου 2018 απεβίωσε ξαφνικά από εγκεφαλικό επεισόδιο στο Τριπόταμο ο **Κων/νος Γκορόγιας**, σύζυγος της **Ελένης Κατεργάρη**, ετών 78. Στις 4 Αυγούστου 2019 έγινε στον Τριπόταμο το ετήσιο μνημόσυνό του.
- Στις 30 Οκτωβρίου 2018 απεβίωσε στην Αθήνα ο **Δημήτρης Τσιαμπάσης**, 70 ετών και 1 μήνα μετά στις 30 Νοεμβρίου 2018 η γυναίκα του **Πόπη**.
- Στις 24 Νοεμβρίου 2018 απεβίωσε στην Ν. Υόρκη ο **Μιχάλης Παπαδόπουλος**, ετών 86.
- Στις 16 Μαΐου 2019 απεβίωσε στο Σιάρλοτ της Β. Καρολίνας η **Μανδραγώνη Αλεξάνδρα**, ετών 83.
- Στις 23 Ιουνίου 2019 απεβίωσε στην Αμερική ο **Γιώργος Μανδραγώνης**, ετών 93.
- Στις 28 Σεπτεμβρίου 2019 τελέσθηκε στο Παπαρούσι το τρίχρονο μνημόσυνο του **Ευάγγελου Αλεξόπουλου**.
- Στις 11 Μαΐου 2019 τελέσθηκε το τρίχρονο μνημόσυνο του **Δημητρίου Στερόπουλου**.
- Στις 18 Οκτωβρίου 2019 απεβίωσε στο Σιάρλοτ των Ηνωμένων Πολιτειών ο **Κώστας Κατεργάρης**, σύζυγος της **Ελένης Δ. Μανδραγώνη**.
- Στις 7 Νοεμβρίου 2019 απεβίωσε στα Χανιά ο **Γιώργος Καλιοντζάκης**, γαμπρός της **Αλεξάνδρας Παπαδοπούλου-Τσιαμτσούρη**.
- Στις 12 Νοεμβρίου 2019 απεβίωσε στην Αμερική ο **Δημόπουλος Κώστας** του Βασιλείου.
- Στις 21 Νοεμβρίου 2019 απεβίωσε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στο Παπαρούσι ο **Βασίλης Φούσιας**, ετών 53.

Αιωνία τους η μνήμη

Κωνσταντίνος Β. Γκορόγιας

Γεννήθηκε στα Κοψείικα Τριποτάμου Ευρυτανίας τον Μάρτιο του 1941 σε μια καλύβα με άλλα 6 παιδιά. Ήταν δύσκολα χρόνια με πολλές δυσκολίες αλλά κατάφερε να μεγαλώσει και να πάει σχολείο να μάθει γράμματα για να μπορέσει να ανταπεξέλθει στη ζωή του στην συνέχεια.

Γνωρίζοντας την γυναίκα του Ελένη Κατεργάρη αποφασίζουν να πάνε στην Αθήνα να κάνουν την οικογένειά τους. Δούλεψαν και οι δύο πολύ σκληρά, η Ελένη στα σπίτια και εκείνος όπου υπήρχε μεροκάματο. Μαθαίνοντας την δουλειά του υαλοκαθαριστή καταφέρνει να σταθεί στα πόδια του και να γίνει ανεξάρτητος. Με αυτό τον τρόπο μεγάλωσε τα τρία παιδιά, την Βασιλική, τον Σεραφείμ και την Ασημίνα χωρίς να τους λείπει τίποτα.

Τους έμαθε να δουλεύουν, να σέβονται και να εκτιμούν. Στο σπίτι τους έμενε και η πεθερά του Ασημίνα Κατεργάρη η οποία βοήθησε πολύ στο μεγάλωμα των παιδιών. Ήταν ο καλύτερος γαμπρός για εκείνη, αλλά και για εκείνον η καλύτερη πεθερά.

Ήταν ένας άνθρωπος ήπιος, χαμογελαστός, ευγενικός με χιούμορ, ήθος, αλλά και σοφός. Δεν έχω γνωρίσει άλλον άνθρωπο που να θυμάται όλα τα ποιήματα, αλλά και τις παροιμίες που είχε μάθει στο τότε σχολείο.

Και να μην ξεχάσω να αναφέρω πως από τα τρία παιδιά του απέκτησε δώδεκα εγγόνια. Ήταν το μεγαλύτερο δώρο για εκείνον. Δεν έπαυε ποτέ να αναφέρει -μέχρι την τελευταία στιγμή- περήφανος πόσα εγγόνια έχει και από πόσα παιδιά. Τα εγγόνια του, τον λάτρευαν και γι' αυτό πόνεσαν και αυτά πολύ με την απώλεια του λατρεμένου τους παππού. Θα σε αγαπάμε πάντα, θα μας λείπεις πάντα και θα θυμόμαστε πάντα όλα τα σοφά σου λόγια.

Παντελής Τζαβέλας

Μηνύματα ελπίδας: Οι φίλοι της Οικογένειας

Γνωριμία με την ΠΕΦΙΠ

Σε μια εποχή που κανείς δεν είχε προβλέψει το δημογραφικό κατήφορο, που οδήγησαν τη Χώρα μας οι άφρονες πολιτικοί μας με την απαράδεκτη αντιπολυτεχνική πολιτική τους, πριν από 50 ακριβώς χρόνια ιδρύθηκε η «Πανελλήνια Ένωση Φίλων των Πολυτέκνων» (ΠΕΦΙΠ). Ένα σωματείο που είχε και συνεχίζει να έχει σκοπό τη φροντίδα και την προστασία Υπερπολύτεκνων Οικογενειών της Πατρίδας μας. Έχει προσφέρει σημαντικά και έχει βοηθήσει αποτελεσματικά τις Υπερπολύτεκνες Οικογένειες της Πατρίδας μας. **Η ΠΕΦΙΠ γνώρισε και ενίσχυσε 10.000 περίπου Οικογένειες μέχρι σήμερα, δίνοντας χέρι βοήθειας στις Οικογένειες αυτές, που θυσιάζουν κάθε ευμάρεια για να δημιουργήσουν μεγάλες Οικογένειες και να αναπληρώσουν το καθήκον και το χρέος άλλων συμπολιτών, που δεν τολμούν ακόμη να κάνουν Οικογένεια, πόσο μάλλον να γίνουν Πολύτεκνοι.**

Γράφει ο Γεώργιος Δ. Κούβελας, συγγραφέας... «Διάβασα σε Αθηναϊκή Εφημερίδα ότι ο Πρωθυπουργός της Ουγγαρίας κ. Όρμπαν

ανακοίνωσε σειρά οικονομικών μέτρων για τη στήριξη της Οικογένειας. Μερικά από αυτά είναι: ισόβια φοροαπαλλαγή για τις πολύτεκνες γυναίκες, προίκα 31.000 €, άτοκο δάνειο για κάθε παιδί που γεννιέται, στις ανύπαντρες μητέρες κάτω των 40 ετών. Δυστυχώς, στην Πατρίδα μας η Οικογένεια δεν στηρίζεται από την Πολιτεία. Ιδίως οι Πολύτεκνες Οικογένειες υποφέρουν. Το κράτος αντί να τις βοηθήσει, μείωσε και έκοψε κάποια επιδόματα που έπαιρναν. Αυτό καταγγέλλουν οι Ενώσεις των Πολυτέκνων. Επακόλουθο είναι να λιγοστεύουν οι Πολύτεκνες Οικογένειες στην Ελλάδα. Ένα ή δύο παιδιά και σπάνια τρία. Τη στιγμή που οι μουσουλμάνοι, και αυτοί που είναι στη χώρα μας, κάνουν πολλά παιδιά. Το σύνθημα έδωσε ο ίδιος ο Ερντογάν. Είπε: «Να γεννάτε πάνω από πέντε παιδιά». Γνωρίζει ότι οι καλομαθημένοι Ευρωπαίοι δεν τεκνοποιοούν. Έτσι οι μουσουλμανικές μειονότητες στην Ευρώπη θα γίνουν πλειοψηφία και θα αλώσουν την Ευρώπη.

Το Δημογραφικό, λοιπόν, είναι σοβαρότατο πρόβλημα. Το υπ' αριθμ. 1 πρόβλημα στη Χώρα μας. Ο ελληνικός πληθυσμός συνεχώς μειώνεται.

Οι κοινωνιολόγοι κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου. Σε 30 χρόνια, λένε, ο μουσουλμανικός πληθυσμός της Ελλάδας θα πλησιάζει τον ορθόδοξο. Το πάθημα της Σερβίας που έχασε το Κοσσυφοπέδιο, θα πρέπει να μας γίνει μάθημα. Δυστυχώς οι πολιτικοί μας περί άλλων τυρβάζουν.

Ευτυχώς που υπάρχει και η Εκκλησία, η οποία συμπαραστέκεται στα προβλήματα της Οικογένειας. Με τα φιλόπρωτα ταμεία, τα συσσίτια, το επίδομα για το τρίτο παιδί στη Θράκη. Μεγάλη και ουσιαστική είναι η βοήθεια που προσφέρει στην Οικογένεια και μάλιστα την Πολύτεκνη η γνωστή ανά την Ελλάδα και την Κύπρο ΠΕΦΙΠ, που ίδρυσε πριν από 50 χρόνια ο μακαριστός Αγιορείτης Μοναχός Νικόδημος Μπιλάλης».

Όταν, λοιπόν, άλλες χώρες προσέχουν τα μέγιστα το δημογραφικό ζήτημα, εμείς είναι δυνατόν να αδιαφορούμε για το μέλλον του τόπου μας και του ελληνισμού γενικότερα, εμείς οι Έλληνες που έχουμε μακραίωνη ιστορία, μεγάλο πολιτισμό και πίστη στην χριστιανική ορθόδοξη διδασκαλία;

«ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΩΝ ΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΚΝΩΝ» (Π.Ε.ΦΙ.Π.)

Γίνετε κι εσείς Φίλοι των παιδιών των Πολυτέκνων!

Η δημογραφική βόμβα απειλεί να τινάξει στον αέρα την ανάπτυξη

Με τους θανάτους να ξεπερνούν τις γεννήσεις, εκατοντάδες νέους και μορφωμένους να έχουν μεταναστεύσει και την Ελλάδα να έχει έναν από τους πιο γηρασμένους πληθυσμούς στην Ευρώπη, η χώρα τις ερχόμενες δεκαετίες δεν θα μπορεί να παράγει επαρκή πλούτο για τους πολίτες της.

Καθώς βγαίνουμε από την 10ετή κρίση και οι προσδοκίες ότι η οικονομία βρίσκεται στην αρχή ενός ανοδικού κύκλου έχουν αυξηθεί, κοινός τόπος είναι ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε δημογραφικό αδιέξοδο που δεν πλήττει μόνο τον πληθυσμό της, αλλά υπονομεύει και την οικονομική της ανάκαμψη.

Αν σκεφτεί κανείς πως μια αύξηση του πληθυσμού κατά 100.000 οδηγεί σε άνοδο κατά 3% του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, ενώ μια αύξηση των ηλικιωμένων (άνω των 65 ετών) κατά περίπου 50.000 οδηγεί σε μείωση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ κατά περίπου 15%, τότε το μέλλον φαντάζει ζοφερό, καθώς στο αρνητικό σενάριο ο πληθυσμός της Ελλάδας αναμένεται να μειωθεί το 2035 ως 1,4 εκατ. Και το 2050 ως και 2,5 εκατ. Ενώ οι άνω των 65 ετών αναμένεται να αποτελούν το 27,9% και το 33,1% του πληθυσμού αντίστοιχα, από το 20,9% σήμερα, όπως αναφέρεται στο ρεπορτάζ του Τάσου Μαντικίδη στο «Βήμα της Κυριακής».

Ο δείκτης γονιμότητας

Η μέση Ελληνίδα πλέον δεν γεννά δύο παιδιά, που στατιστικά απαιτούνται, ώστε να φέρει στη ζωή μία κόρη που θα την αντικαταστήσει.

Ο δείκτης γονιμότητας της μέσης Ελληνίδας έχει πέσει στα 1,3 παιδιά, όταν τη δεκαετία του 1960 βρισκόταν στα 2,3 παιδιά ανά γυναίκα, πάνω από το όριο αντικατάστασης γενεών (2,1 παιδιά ανά γυναίκα)...

Σήμερα, ζούμε πολύ περισσότερα χρόνια, είμαστε πιο γερασμένοι, κάνουμε λιγότερα παιδιά και λιγότερους γάμους, χωρίζουμε πιο εύκολα, η δομή των νοικοκυριών και των οικογενειών μας

έχει αλλάξει ριζικά, ενώ οι δημογραφικές εξελίξεις οδηγούν άμεσα τις επόμενες δεκαετίες σε μια επιτάχυνση της γήρανσης και σε μια μείωση, μικρότερη ή μεγαλύτερη του πληθυσμού μας.

Οι αριθμοί

Σύμφωνα με έρευνα του Εργαστηρίου Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, ο πληθυσμός της χώρας το 2035 θα κυμαίνεται, ανάλογα με τις προβολές διαφόρων σεναρίων, από 10,4 έως 9,5 εκατ. Σημειώνοντας μείωση από 0,44 έως και 1,4 εκατ. Σε σχέση με σήμερα, ενώ το 2050 θα κυμαίνεται από 10 έως 8,3 εκατ. Σημειώνοντας μείωση από 0,8 έως και 2,5 εκατ. Αντίστοιχα.

Παράλληλα το 2035 το ποσοστό του πληθυσμού που θα ξεπερνά τα 65 έτη και αυτών που θα ξεπερνούν τα 85 έτη από το 20,9% και 3% σήμερα αναμένεται να αυξηθούν στο 27,2% - 27,9% για τους πρώτους και στο 4,1% - 4,5% για τους δεύτερους.

Παράλληλα, το 2050 το ποσοστό του πληθυσμού που θα ξεπερνά τα 65 έτη αναμένεται να αυξηθεί στο 30,3% - 33,1% και αυτών που ξεπερνά τα 85 έτη να φθάσει το 4,9% - 6,5% αντίστοιχα.

Η συρρίκνωση του συνολικού πληθυσμού που καταγράφεται σε όλα τα σενάρια και η συνεχιζόμενη γήρανσή του προφανώς αναμένεται να έχουν άμεση επίπτωση και στον πληθυσμό εργάσιμης ηλικίας, ο οποίος φθίνει συνεχώς.

Ειδικότερα, το ποσοστό του πληθυσμού μεταξύ 15-64 ετών από το 65% σήμερα θα μειωθεί στο 60%-61% το 2035 και στο 54% έως 56,5% το 2050. Η μείωση επιταχύνεται σε όλα τα σενάρια μετά το 2030. Η επιτάχυνση δε αυτή οφείλεται κυρίως σε δύο λόγους: 1) στην προοδευτική είσοδο στην ομάδα του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας των ολιγοπληθών γενεών που γεννήθηκαν μετά το 2010 και 2) στην προοδευτική έξοδο από την ομάδα αυτή των πολυπληθέστερων γενεών των ετών 1955-1975.

Η μείωση αυτή θα μειώσει σε σχέση με σήμερα και τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό κατά 0,5-1 εκατ. το 2035 και κατά 1,1-1,7 εκατ. το 2050.

Άλλαξε δραματικά το μεταπολεμικό τοπίο

Σύμφωνα με την έρευνα, για πρώτη φορά στη δημογραφική ιστορία μας ο πληθυσμός των ατόμων ηλικίας 0-14 ετών από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 υπολείπεται αυτού των 65 ετών και άνω (το 2018 οι 65 ετών και άνω ήταν κατά 800.000 περισσότεροι από τα άτομα 0-14 ετών).

Η μείωση της γαμηλιότητας, και της γεννητικότητας/γονιμότητας, η αύξηση των εκτός γάμου γεννήσεων και των διαζυγίων και η ανάδειξη νέων μορφών συμβίωσης είχαν σημαντικές επιπτώσεις. Π.χ. εξαφανίστηκαν σχεδόν οι διευρυμένες Οικογένειες, οι Πολύτεκνες Οικογένειες και προφανώς και τα πολυμελή νοικοκυριά.

Η μικρή σε μέγεθος πυρηνική Οικογένεια που προκύπτει από γάμο είναι μεν κυρίαρχη ακόμη, αλλά το ποσοστό των ζευγαριών που συμβιώνουν χωρίς γάμο αυξάνεται σταθερά, όπως και ο αριθμός των μονογονεϊκών Οικογενειών και ο αριθμός των άτεκνων ατόμων (>20% σχεδόν των γυναικών που γεννήθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1970 δεν θα αποκτήσουν ένα παιδί).

Αυξάνεται τέλος και η μέση ηλικία όσων γυναικών έχουν αποκτήσει ένα πρώτο παιδί. (>31 έτη).

(Πηγή: www.in.gr/2019/08/18/greece/dimografiko-yponomeyei-kai-tin-anaptyksi).

1. Δείκτης γονιμότητας: Ο μέσος όρος των γεννήσεων που αντιστοιχούν σε 1.000 γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας ανάμεσα στα 15 και 50 έτη.

2. Δείκτης γαμηλιότητας: Η αναλογία γάμων ανά 1000 κατοίκους ορισμένης περιοχής σ' ένα χρόνο.

3. Σημ. Συντ.: Το 2017 η μέση ηλικία όσων γυναικών απέκτησαν το πρώτο τους παιδί ήταν τα 31,45 έτη, όταν πριν 9 έτη, το 2008 ήταν τα 28,8 έτη. Άραγε σήμερα, το 2019, πόσο θα έχει αυξηθεί η μέση ηλικία όπου οι γυναίκες αποκτούν το πρώτο τους παιδί;

«Ἐπί γῆς εἰρήνη» Συνέχεια από την σελ. 1

Όλα τα αγαθά του κόσμου εάν κατορθώσει ν' αποκτήσει ποτέ ο άνθρωπος δεν έχει όμως ειρήνη, δεν μένει ικανοποιημένος! Αισθάνεται να υπάρχει μέσα του ένα καταθλιπτικό κενό, να μένει ανικανοποίητη η έφεση της ειρήνης.

Τα υλικά αγαθά, όσον άφθονα και αν υπάρχουν, δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τον άνθρωπο, αν δεν υπάρχει η ειρήνη μέσα στην κοινωνία, η ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία με τα γύρω έθνη. Αυτό το μεγάλο δώρο, το δώρο της ειρήνης, ξεπερνά και αξιοποιεί και κάνει πηγή αληθινής ευτυχίας και χαράς, όλα τα άλλα αγαθά, όλα τα δώρα που μας παρέχει άφθονα η φύση.

«Ἐπί γῆς εἰρήνη»

Αυτήν την ειρήνη, που σαν χαιρετιστήριο μήνυμα έφεραν στον κόσμο οι άγγελοι, ήρθε να κηρύξει, να προσφέρει και να θεμελιώσει ο Χριστός. Όλη του η ζωή υπήρξε ένα κήρυγμα ειρήνης. Η θυσία του πάνω στο σταυρό υπήρξε η αστείρευτη πηγή του μεγάλου αυτού αγαθού.

Ήρθε να καταλύσει τον εγωισμό, τη φιλαυτία, την ιδιοτέλεια, το μίσος και την εχθρότητα που οδηγούν σε εγκλήματα και πολέμους. Ήρθε ν' αποκαταστήσει τη δικαιοσύνη και την αγάπη μεταξύ των ανθρώπων που αποτελούν τις θεμελιώδεις και απαραίτητες, για την ειρηνική συμβίωσή των, αρετές.

Αλλά, θα ρωτήσει κανείς, «πού είναι σήμερα η ειρήνη; Οι άνθρωποι υποβλέπουν ο ένας τον άλλο. Δεν έχουν εμπιστοσύνη μεταξύ τους. Αλληλοϋπονομεύονται και αλληλοεχθρεύονται. Ακόμα και στην οικογένεια κυριαρχούν οι έριδες και οι φιλονικίες. Τα έθνη επιβουλεύονται το ένα το άλλο και είναι έτοιμα για καταστρεπτικούς πολέμους. Πού είναι, λοιπόν, η ειρήνη;»

Πολλοί είναι σήμερα οι ειρηνολόγοι, οι φίλοι της ειρήνης που κόπτονται με τα λόγια μόνο, για την παγκόσμια ειρήνη, ενώ στην πραγματικότητα είναι και ολοένα περισσότερο γίνονται πανέτοιμοι για ολέθριους πολέμους και χρησιμοποιούν όλοι τους ειρηνικά κηρύγματα, αλλά δυστυχώς δεν πείθουν κανένα.

Για να επικρατήσει η ειρήνη στον κόσμο, πρέπει να τη δεχθεί ο άνθρωπος, ν' αγωνιστεί για την απόκτησή της, να την κάνει ποιότητα και κατάσταση στον εσωτερικό του κόσμο. Αλλά αυτό προϋποθέτει απάρνηση της υποκρισίας, της κακίας και της εκμετάλλευσης.

Η ειρήνη προϋποθέτει καθαρότητα καρδιάς, ορθοφροσύνη και σύνεση, αρετές που για να τις αποκτήσει ο άνθρωπος χρειάζεται ασταμάτητη προσπάθεια και συνεχή επικοινωνία με το περιεχόμενο της διδασκαλίας Εκείνου, που θα γιορτάσουμε σε λίγες ημέρες και που είναι η πηγή της ειρήνης.

Όλοι μας έχουμε επιτακτικό καθήκον, όχι απλώς να φαινόμαστε, αλλά να είμαστε ειρηνικοί και χαρούμενοι στα παιδιά μας, στους φίλους μας, στους χωριανούς μας και γενικά σε κάθε άνθρωπο.

Με αυτές τις σκέψεις και με την ευκαιρία της Μεγάλης γιορτής των Χριστουγέννων, εύχομαι σε όλους σας τους απανταχού Παπαρουσιώτες ειρήνη, υγεία και κάθε ευτυχία.

Χαράλαμπος Πλιάτσικας

Συνέχεια από την σελ. 1

Τοξωτά Γεφύρια

Δυστυχώς, πολλά από αυτά τα εξαιρετικά σε τεχνική και αισθητική δημιουργήματα του παραδοσιακού πολιτισμού, μικρά ή μεγάλα, απαξιωμένα σήμερα από τη σύγχρονη τεχνολογία καταρρέουν εγκαταλεημένα μέσα στην άγρια χλωρίδα των βουνών μας. Μεταξύ αυτών και τα 2 τοξωτά γεφύρια του χωριού μας. Αποτελούν, όμως, Μνημεία που η φροντίδα και η προσεκτική μελέτη τους δίνει ανεκτίμητες πληροφορίες στις μελλοντικές γενιές.

Στην Ευρυτανία τον τελευταίο καιρό όλο και πληθαίνουν οι αναστηλώσεις πετρόκτιστων γεφυριών με κορυφαία ενέργεια τη διάσωση του ξακουστού γεφυριού «του Μανώλη». Σε πρώτη φάση έγιναν παρεμβάσεις για την προστασία και αντιστήριξη στο ανατολικό βάθρο του γεφυριού και μετά από λίγο καιρό οι αντίστοιχες εργασίες στο δυτικό βάθρο. «Έτσι οι επισκέπτες πλέον θα μπορούν να συνεχίζουν να θαυμάζουν τη γέφυρα και να μαθαίνουν την ιστορία της» αναφέρει ο **Γρηγόρης Φέρας**, εκπρόσωπος

του συλλόγου φίλων Γέφυρας Μανώλη, που πρωτοστάτησε για την επίτευξη του έργου. Στους Δομιανούς επίσης, ο Δήμος Καρπενησιού δημοπράτησε την επισκευή του δικού τους πέτρινου γεφυριού.

Στο χωριό μας η πρωτοβουλία 2 εξαιρετικών κυριών, της **κ. Μαίρης Παπούλια** και της **κ. Μαγδαληνής Καλύβα**, να χρηματοδοτήσουν τον καθαρισμό ενός από τα 2 πέτρινα γεφύρια μας, έφερε στο προσκήνιο πάλιν το θέμα για τη διάσωσή τους. **Κατά την επισκόπηση του γεφυριού της Παναγίας, μετά το καθαρίσμα, φάνηκαν οι σοβαρές βλάβες που έχουν δημιουργηθεί από το πέρασμα του χρόνου. Δηλαδή, η απόσπαση λιθαριών από το τόξο και η μερική κατάρρευση στα 4 πλαϊνά τοιχία που στηρίζουν την καμάρα. Είναι πια θέμα χρόνου να καταρρεύσει το τόξο.**

Άμεσα απευθυνθήκαμε στον Αντιπεριφερειάρχη, όπου αναφέρθηκε το πρόβλημα και έδειξε ενδιαφέρον. Στη συνέχεια στείλαμε την παρακάτω επιστολή και περιμένουμε εξελίξεις για το σημαντικό αυτό ζήτημα.

Θέμα: Τοξωτά γεφύρια Παπαρουσίου

κ. Αντιπεριφερειάρχη Αριστείδη Τασσό,

Σε συνέχεια της τηλεφωνικής μας επικοινωνίας, σας ζητούμε να μας πληροφορήσετε για τις δυνατότητες που έχετε στην Υπηρεσία σας, ώστε να δρομολογηθεί μία αρχική αντιστήριξη στα 2 τοξωτά γεφύρια, που βρίσκονται στην είσοδο του χωριού μας, Παπαρούσι Ευρυτανίας.

Κατά την επιτόπια επίσκεψη τον τόπο των γεφυριών από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. του Συλλόγου μας διαπιστώθηκε ότι τα πλαϊνά τοιχία των έχουν καταρρεύσει, καθώς επίσης έχουν αποκοπεί μερικές πέτρες από το τόξο (καμάρα) τους. Η αισθητή φθορά του χρόνου στα γεφύρια επιβεβαιώθηκε από τον μηχανικό κ. Νίκο Χαντζόπουλο.

Στις 20 Απριλίου 2019 αναφέρατε ενώπιον εκπροσώπων Συλλόγων στον Ι. Ν. Αγίων Ευρυτάνων την ύπαρξη γραφείου στην Αντιπεριφέρεια, που δύναται να χρηματοδοτεί σημαντικά έργα πολιτισμού και συστήσατε να απευθυνθούμε σε αυτό, όποτε παραστεί ανάγκη.

Στο χωριό μας, που η ιστορία του επιβεβαιώνεται από την ιδιαίτερη πολιτιστική παρουσία των τοξωτών γεφυριών μας, έχει ανάγκη την ανάδειξή τους, που θα τονώσει το ενδιαφέρον όλων για τον τόπο.

Με εκτίμηση για τη συνολική δράση σας στην Ευρυτανία, αναμένουμε την έμπρακτη στήριξή σας στο δύσκολο αγώνα που έχει αναλάβει ο Σύλλογός μας στο μικρό χωριό Παπαρούσι.

Παναγιώτης Βλασόπουλος

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Συλλόγου των Απανταχού Παπαρουσιωτών

Η περιοχή Νιάλα στα Άγραφα που τον Απρίλιο του 1947, ενώ ο Εμφύλιος βρισκόταν στο αποκορύφωμά του, μονάδες ανταρτών και του κυβερνητικού στρατού αδελφώθηκαν για μια μόνο νύχτα μπροστά στη μανία της φύσης. Η άγρια ανεμοθύελλα τους ανάγκασε να τυλιχτούν κάτω από τις ίδιες κουβέρτες για να μην παγώσουν. Ήταν βράδυ Ανάστασης και ξημέρωνε Κυριακή του Πάσχα.

ΣΩΣΤΕ Τ' ΑΓΡΑΦΑ

Συνέχεια από την σελ. 1

Φορείς και πολίτες του SAVE AGRAFA ανακοινώνουν: «**Η κατάληψη των βουνοκορφών των Αγραφών από ανεμογεννήτριες πρόκειται για σχέδιο εκτέλεσης ενός πρωτοφανούς μη αναστρέψιμου περιβαλλοντικού εγκλήματος, καθώς η μεταφορά των γιγάντιων ανεμογεννητριών και τα τεχνικά έργα, που χρειάζονται για ένα τέτοιου φαραωνικού τύπου έργο, απαιτούν την αποψίλωση τεράστιων εκτάσεων παρθένου δάσους, ενώ οι συνέπειες για την βιοποικιλότητα θα είναι δραματικές! Όλη δε η εμπλεκόμενη περιοχή εντάσσεται στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο προστασίας Natura 2000, ενώ είναι η πρώτη φορά σε όλον τον κόσμο που εγκαθίστανται ανεμογεννήτριες σε αλπικό και υποαλπικό υψόμετρο. Οι ευθύνες για τους πολιτικούς και αυτοδιοικητικούς παράγοντες που υποθάλλουν αυτό το έγκλημα, είτε με την ανοχή τους, είτε με την ψήφο τους είναι βαριές και μακροχρόνιες, καθώς αφορούν τις επόμενες γενιές. Καλείται η παρούσα κυβέρνηση να προχωρήσει σε αποχαρκτηρισμό της περιοχής των Αγραφών από περιοχή προτεραιότητας εγκαταστάσεων ΑΠΕ, την άρση των αδειοδοτήσεων του συνόλου των έργων Αιολικών και Υδροηλεκτρικών σε υψόμετρα άνω των 1000μ., αλλά και να καταργήσει τους νόμους που διευκολύνουν τα «επενδυτικά» αρπακτικά, ειδάλλως**

θα είναι η αρχή του τέλους για τη Νότια Πίνδο όπως την ξέραμε...»

Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ, όμως, επιμένει και ισχυρίζεται ότι: «**στόχος της είναι να συνεισφέρει στην ανάπτυξη συνδράμοντας τα μέγιστα στη μείωση της ανεργίας με βασική κατεύθυνση την τήρηση της νομιμότητας και προτεραιότητας και απόλυτο σεβασμό στο περιβάλλον και το δημόσιο συμφέρον όλης της περιοχής.**

Επιπροσθέτως έρχονται και τα νέα Αιολικά της ΤΕΡΝΑ σε Κρίκελο και Δομνίστα με 20 ανεμογεννήτριες, 66,60 MW και ύψους επένδυσης 75 εκατ. ευρώ. Η ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ έχει άδεια εγκατάστασης που παρατάθηκε μέχρι την 31η Ιαν 2022 για 4 αιολικά έργα, που «ακουμπάνε» στους 3 νομούς, Ευρυτανίας, Φθιώτιδας και Αιτωλοακαρνανίας.

Οι εταιρείες έχουν ήδη άδεια εγκατάστασης, εγκεκριμένες περιβαλλοντικές μελέτες, 2 τελεσίδικες αποφάσεις που άναψαν το πράσινο φως από το ΣΤΕ, «πρωτόκολλο εγκατάστασης» από το δασαρχείο Καρπενησίου και υπερβολάβους τεχνικών έργων, που ήδη εγκαταστάθηκαν στην Ιστορική περιοχή «Νιάλα».

Η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ εξηγεί σε δημοσίευμα εφημερίδας: «**Για τη χώρα μας η αύξηση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας**

από πηγές φιλικές προς το περιβάλλον με στόχο τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, αποτελεί προτεραιότητα και δέσμευση, που απορρέει από διεθνείς και ενωσιακούς κανόνες δικαίου. Η χώρα μας, που για δεκαετίες εξαρτιόταν από το λιγνίτη, με όλα του τα αρνητικά για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, εδώ και χρόνια ακολουθεί το παράδειγμα του ανεπτυγμένου κόσμου και στρέφεται στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας για να παράγει ρεύμα με τρόπο πιο οικονομικό, πιο φιλικό στο περιβάλλον και πιο ασφαλή για τον άνθρωπο. Τα έργα στα Άγραφα δεν είναι ούτε τα πρώτα, ούτε τα τελευταία αιολικά πάρκα που κατασκευάζονται στην Ελλάδα».

Και η αντιπαράθεση συνεχίζεται...

Γίνε κι εσύ κρίκος
για την διάσωση των Αγραφών
ψηφίζοντας στον παρακάτω
σύνδεσμο/link

(http://bit.ly/SAVE_AGRAFA-AVAAZ)

Το καλοκαίρι, το φως που πλημμυρίζει τα νησιά, τη θάλασσα, τα βουνά της Ελλάδας είναι ένα φωτεινό στεφάνι που κατεβαίνει στους τρούλους και τις αυλές των ναών για να γεμίσει με τη λαμπρότητα των καλοκαιρινών ημερών το πανηγύρι, που στήνεται γύρω από τη μνήμη του Αγίου Παντελεήμονα, της Αγίας Παρασκευής, της Αγία-Μαρίνας, του Αη-Λια, του Σωτήρος, της Παναγίας.

Κάθε γιορτή έχει έναν σκοπό: τη συνάντηση.

Οι πιστοί στη γιορτή ενός Αγίου γεμίζουν τον ναό, το κέντρο της εν Χριστώ ζωής και είναι παρόντες στη συνάντηση και τη συν-ομολογία της κοινής πίστης.

Είναι μια συνάντηση με τη ζωή και την αγιότητα των αγαπημένων αγίων προσώπων, με το ιστορικό παρελθόν και παρόν της εκκλησίας.

Η ενθύμηση του τιμωμένου προσώπου είναι μια δοξολογία, είναι η υπενθύμιση ότι η αγιότητα είναι η συνάντηση με τον Αναστημένο Κύριο.

Όλη η γιορτή, η πολύβουη προετοιμασία, το άσπρισμα της πεζούλας, το ζύμωμα των άρτων, η λειτουργία της χαράς, η ψαλμωδία, η μνημόνευση ζώντων και κεκοιμημένων, η κοινή τράπεζα των εδεσμάτων, του κρασιού και του ψωμιού, οι χοροί και τα τραγούδια και τέλος ο κόπος του μαζέματος, όλα όσα βρίσκονται κάτω από το φυσικό φως του ζεστού ήλιου, λάμπουν από το φως της Αναστάσεως.

Γιατί στο κέντρο τους όλα είναι πανηγύρια και γιορτές για την Ανάσταση.

Γιώργος Ανανιάδης

Οι γιορτές και τα πανηγύρια του καλοκαιριού

Του Πρωτοπρεσβυτέρου Λάμπρου Τσιάρα

Είναι αλήθεια πως όλοι μας, και οι «εγγύς» και οι «μακράν», περιμένουμε με λαχάρα τις μέρες αυτές να συναντηθούμε, να ξαναζωντανέψουμε μέσα μας παιδικές μνήμες, να χαρούμε τις ομορφιές της επαρχίας, να ψυχαγωγηθούμε έτσι όπως η Ελληνορθόδοξη Παράδοση το απαιτεί, να αντλήσουμε δυνάμεις από τις ρίζες μας και να γυρίσουμε ανανεωμένοι στις εργασίες μας.

Για να επιτύχουμε όμως την ανανέωση αυτή, πρέπει ερχόμενοι στο χωριό, ν' αφήσουμε πίσω την θορυβώδη πρωτεύουσα, τους συνήθεις τρόπους επικοινωνίας και ψυχαγωγίας μας και να γίνουμε προσκνητές των ιερών μας παραδόσεων. Προσκνητές της φυσικής ομορφιάς και του καθαρού περιβάλλοντος του χωριού. Προσκνητές της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, όπως αυτή αποτυπώνεται στη λαϊκή δημιουργία, στα έθιμα

και τα βιώματα των γονιών και των παππούδων μας, στο κοινοτικό πνεύμα, στους τοπικούς χορούς και τα παραδοσιακά τραγούδια. Ένα τέτοιο προσκνήμα θα συμβάλλει τα μέ-

γιστα στο να συνειδητοποιήσουμε οι Νεοέλληνες τι είμαστε και να ... συνομολογήσουμε με τον γνωστό συνθέτη και στιχουργό, ότι όντως «είτε με τις αρχαιότητες είτε με την Ορθοδοξία των Ελλήνων οι κοινότητες φτιάχνουν άλλο γαλαξία».

Θέλουμε να πούμε εμπιστευτικά σ' εσάς, που τυχόν διαβάζετε τις γραμμές αυτές, ότι επιλέξαμε το συγκεκριμένο επίκαιρο θέμα, επειδή στοχεύουμε ακριβώς σε τούτο: στο να συνειδητοποιήσουμε δηλ. όλοι ότι το πανηγύρι του χωριού δεν είναι ευκαιρία να επιδείξουμε εγωιστικά ο καθένας πόσο καλά ξέρουμε να μιμούμαστε τις άσχημες πλευρές της ζωής των πόλεων. Το πανηγύρι του χωριού είναι γεγονός πνευματικό, με λατρευτικές, κοινωνικές-ψυχαγωγικές και πολιτιστικές διαστάσεις. Θα δούμε τώρα αναλυτικά τις διαστάσεις του ελληνικού πανηγυριού.

Η λατρευτική διάσταση

Πάντα το ελληνικό πανηγύρι συνδέεται με μια εκκλησιαστική γιορτή. Π.χ. τώρα το καλοκαίρι πανηγυρίζουμε στις γιορτές του προφήτη Ηλία, της αγίας Παρασκευής, του αγίου Παντελεήμονος, της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος και, κατ' εξοχήν στη γιορτή της Παναγίας. Δηλαδή κέντρο της γιορτής και του πανηγυριού είναι η Λατρεία και ειδικότερα η Θεία Λειτουργία.

Στην Ορθόδοξη Εκκλησία μας όλα, και η πίστη και ο βίος των πιστών, είναι δεμένα με τη Λατρεία. Δεν είναι τυχαίο ότι ο χώρος στον οποίο πανηγυρίζουμε είναι το προαύλιο των ναών. Ας θυμηθούμε, αν ο ζήλος μας για αναβίωση παλιών εθίμων και ηθών δεν είναι επιλεκτικός, ας θυμηθούμε τις παλιές καλές συνήθειες των πατεράδων μας και των παππούδων μας. Ξεκινούσαν, άλλοτε αποβραδís, για να προλάβουν τον Εσπερινό και την αγρυπνία (όπου γινόταν αγρυπνία), κι άλλοτε χαράματα,

κι οδοιπορούσαν επί ώρες, με το πρόσφορο, το λάδι, το κεριό, όλα γνήσια και αγνά, για να προλάβουν τον Όρθρο και τη Θεία Λειτουργία, στην οποία, προετοιμασμένοι καταλλήλως, προσέρχονταν μετά φόβου Θεού και μεταλάβαιναν το Σώμα και το Αίμα του Χριστού. Συνήθειες, βιώματα, εμπειρίες που μας τα περιγράφει με τον δικό του τρόπο ο Παπαδιαμάντης. Οι παλαιότεροι δεν πανηγύριζαν αλειτούργητοι. Το πανηγύρι τους ξεκινούσε με τον εκκλησιασμό. Αν στις ημέρες μας το κέντρο βάρους του πανηγυριού μετατοπίστηκε προς μία κοσμική κατά το μάλλον κατέυθυνση, και πια οι περισσότεροι δεν νοιώθουμε την ανάγκη να πανηγυρίζουμε λειτουργημένοι, κι αν ξεκινούσε το πανηγύρι πριν από τη γιορτή (όπως δυστυχώς συμβαίνει σε πολλά χωριά, που στήνουν το γλέντι από την παραμονή της Παναγίας), αυτό σημαίνει πως κάτι έχει χαλάσει μέσα μας. Η ταυτότητά μας, η ψυχή μας έχει υποστεί κάποιαν αλλοίωση

πάντως όχι την «ευπρεπεστάτην αλλοίωσιν», που πραγματοποιεί στον άνθρωπο η θεία Χάρη. Δεν κάνουμε τώρα εδώ «παρατηρήσεις» σε «παρεκτρεπόμενους» πιστούς. Εκείνο που θέλουμε να τονίσουμε για να το καταλάβουν όλοι, είναι ότι, μετέχοντας στη Θεία Λειτουργία, μετέχουμε στη Θεία Κοινωνία, που θα πει, έχουμε μια πραγματική-ουσιαστική ένωση και κοινωνία με το Θεό και μεταξύ μας οι πιστοί, ζώντες και κεκοιμημένοι, καθώς όλοι είμαστε μέλη του ενός Σώματος του Χριστού. Όσο μένουμε μακριά από αυτή την Κοινωνία, την Κοινωνία του Θεού, τόσο παραμένουμε «έρημοι και απρόσωποι» σε όλες τις εκδηλώσεις του βίου. Βάλαμε, όχι άσκοπα, και τους κεκοιμημένους αδελφούς στην κοινωνία που έχουμε οι πιστοί, συναγμένοι στην Ευχαριστία. Η αναφορά έγινε, όχι μόνο γιατί και οι κεκοιμημένοι είναι κα παραμένουν μέλη του ζώντος Σώματος του Χριστού, αλλά και γιατί θέλουμε να πούμε και γι' αυτούς δύο λόγια.

Δεν θα έχετε αντίρρηση... Θα αποτελούσε πράξη αγάπης, τιμής και ευγένειας έναντι των «εις Κύριον εκδημησάντων» αδελφών, αν, μετά από συνεννόηση των Τοπικών Αρχών και των Σωματείων με τους εφημερίους σας,

τελούσατε, μετά το πέρας της θείας Λειτουργίας, ένα κοινό Μνημόσυνο για όλους εκείνους που έφυγαν πρόσφατα ή και παλιότερα από κοντά μας. Η συγκυρία είναι κατάλληλη. Οι νεκροί μας το χρειάζονται και το θέλουν.

Τί άλλο να θέλουν οι νεκροί μας από μια προσευχή, μία στοιχειώδη περιποίηση του τάφου τους, το άναμμα του καντηλιού, λίγο θυμίαμα και μία υπόσχεση ότι πάντα θα τους αγαπάμε και θα τους θυμόμαστε;

Η κοινωνική και ψυχαγωγική διάσταση του πανηγυριού

Πρόκειται για την κοσμική – ας το πούμε – έτσι πλευρά της γιορτής, η οποία όμως συνδέεται άρρηκτα με τη λατρευτική διάσταση. Η Ελληνική Παράδοση ήθελε και θέλει πάντα τη χαρά και τη γιορτή μας, το τραγούδι μας και τον χορό μας, ως μια προέκταση της θείας Λατρίας έξω από το ναό. Εκείνο που είναι αταίριαστο και δεν πρέπει να συμβαίνει, είναι να αρχίζει το γλέντι και ο χορός, πριν ακόμα τελειώσει η θεία Λειτουργία... Η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν συνιστά άρνηση αλλά κατά-

φαση της ζωής. Στην Ευχαριστία η Εκκλησία προσλαμβάνει τη ζωή μας με όλες τις εκδηλώσεις της και την αγιάζει. Έτσι η μουσική, ο χορός, το πανηγύρι, ο έρωτας, η τέχνη, ο πολιτισμός, όλα λειτουργημένα και αγιασμένα, «ενδύονται την ευπρέπεια» και κατά ένα τρόπο, προσλαμβάνουν ένα χαρακτήρα μυστηριακό. Θα ήταν ευχής έργο να βιώναμε όλοι το πνευματικό αυτό νόημα της ζωής και των εκδηλώσεών της.

Οι Έλληνες Ορθόδοξοι, κι όταν θα καθίσουμε στο τραπέζι να φάμε και να πιούμε, κι όταν θα τραγουδήσουμε, κι όταν θα σηκωθούμε να χορέψουμε, κι όταν τα νέα παιδιά

– τα αγόρια και τα κορίτσια μας – θα αγαπηθούν και θ' αποφασίσουν να χτίσουν τις καινούργιες οικογένειες, όλα αυτά θα γίνουν με ευσημοσύνη και ευπρέπεια. Εμείς ευφραινόμαστε παραδοσιακά, τραγουδούμε όλοι μαζί τα τραγούδια της Πατρίδας μας και χορεύουμε χορούς «κυκλωτικούς». Αρνιόμαστε την εγωιστική απομόνωση της αποπροσωποποιημένης σύγχρονης μαζικής ψυχαγωγίας, την ομαδική φρενίτιδα ενός αισθησιακά ντοπαρισμένου πλήθους. Στη δική μας παράδοση επικρατεί το κοινοτικό πνεύμα, η αλληλοπεριχώρηση και η κοινωνία των προσώπων.

Η πολιτιστική διάσταση του ελληνικού πανηγυριού

Είναι αλήθεια πως η παραδοσιακή μουσική και οι χοροί εκφράζουν μια στάση ζωής κι έναν ολόκληρο πολιτισμό. Και είναι ασφαλώς άξιοι επαίνων και ευλογιών οι Σύλλογοι εκείνοι, και οι ιδιώτες, που μοχθούν για την καλλιέργεια και τη διάδοση της παραδοσιακής μας μουσικής και τη διδασκαλία των τοπικών χορών. Οι άνθρωποι αυτοί, μαζί με τους καλλιτέχνες μουσικούς μας, προσφέρουν πολλά, όχι απλώς την ψυχαγωγία μας, αλλά κυρίως στον πολιτισμό μας και στην πορεία μας ως

έθνους. Αλλά στο χωρίο, στην επαρχία, δεν είναι μόνο η μουσική και οι χοροί. Υπάρχει ένα ευρύτερο πολιτιστικό κλίμα, που περιλαμβάνει ήθη και έθιμα του παλιού καιρού, λαϊκές δημιουργίες πάνω στην πέτρα ή το ξύλο, οικοδομήματα εξαιρετικής τέχνης, υφαντά με έμπνευση και καλαισθησία... Όλα αυτά είναι ένας αληθινός θησαυρός, μία σπουδαία κληρονομιά. Γι' αυτό γράψαμε στην αρχή πως, με την ευκαιρία του πανηγυριού, ερχόμαστε προσκυνητές κι ενός πολιτισμού. Ενός πολιτισμού όπου οι παππούδες μας έχουν αποτυπώσει τις πιο γνήσιες κι ευγενικές ιδέες τους. Απέναντι σε αυτόν τον πολιτισμό κι απέναντι

σ' εκείνους που τον δημιούργησαν, είναι ανάγκη οι σύγχρονοι κληρονόμοι – εμείς – να σταθούμε με σεβασμό. Ετούτος εδώ ο τόπος, μην το ξεχνούμε, έχει όνομα, έχει ιστορία, «έχει σώμα και θρησκεία».

Κλείνοντας, ας ευχηθούμε – με τον ίδιο μουσικό και στιχουργό – «να μας έχει ο Θεός γερούς, πάντα ν' ανταμώνουμε με χορούς κυκλωτικούς...», μέσα στο ζωντανό πνεύμα της Ελληνορθόδοξης παράδοσης και λεβεντιάς. Μας ταιριάζει και μας αξίζει. Ο Θεός μαζί σας.

Από την ιστοσελίδα της Ι.Μ. Ιωαννίνων
www.imoanninon.gr

Χρονογράφηματα Γιορτές Δάσους

Γράφει ο Αλέξανδρος Χουλιαράς

Πολλά ονόματα βρίσκονται σε αναντιστοιχία με το περιεχόμενο που υποδηλώνουν, και τούτο γιατί η δυναμική εξέλιξη μέσα στους αιώνες αφαίρεσε το περιεχόμενο και κράτησε μόνο τ' όνομα.

Κάτι ανάλογο ισχύει και για τις ενιαύσιες καθιερωμένες πλέον καρπενησιώτικες γιορτές δάσους, μόνο που εδώ ουδέποτε υπήρξε αντιστοιχία ονόματος και περιεχομένου κι ας διάγουν τη νηπιακή τους ηλικία.

Γιορτές δάσους λοιπόν μακριά από το δάσος και χωρίς το δάσος.

Αρκετά είναι τα θέματα, που άπτονται του δάσους και θα μπορούσαν κάποιοι φωτισμένοι θεράποντες της αγροκουλτούρας μας να διαχειριστούν και να προβάλλουν. Οι δραστηριότητες εντός και εκτός δάσους της παλιάς αγροτικής κοινωνίας μας ήταν πάμπολλες. Υλικό υπάρχει άφθονο, πολιτιστικοί ... υλοποιητές δεν υπάρχουν. Για παράδειγμα κάτι εύκολο και πολλαπλώς σοβαρό και που θα μπορούσε να προ-

σεγγίσει λίγο το πραγματικό περιεχόμενο των γιορτών δάσους, θα ήταν η καθιέρωση μιας πεζοπορίας στις «στράτες του πολιτισμού» κάθε χωριού δηλαδή στις παλιές στράτες, που χρησιμοποιούσαν για χιλιετηρίδες οι άνθρωποι, για να κάνουν τις δουλειές τους.

Όμως τούτο δεν μπορεί να γίνει αλλά και άλλα μπορεί να γεννήσει η φαντασία και κουλτούρα των υπεύθυνων. Το θεσμό τον διαχειρίζονται αυτοδιοικητικοί ιδιοτελείς και ανίκανοι, χωρίς γνώση και αγάπη για τον πραγματικό λαϊκό μας πολιτισμό, χωρίς όραμα και ευρύτερη κουλτούρα. Βέβαια υπάρχει κι ο λαός. Που δεν εγκαταλείπει τις καθιστικές του ηδονές, για να ιδρώσει – και να κοινωνήσει – στις παλιές στράτες των προγόνων και του πολιτισμού του και κυρίως δεν παύει να χειροκροτεί και να καταπίνει ό,τι παρασκευάσμα του σερβίρει η κομματοθρεμμένη νομενκλατούρα μας.

Οι γιορτές δάσους, εν τη διασταλτική ερμηνεία του όρου, μπορούν να γίνουν και εντός του χώρου του οικισμού με επίκεντρο τη πλατεία κάθε χωριού. Προς τούτο αρκεί να θυμηθούμε τις παραδοσιακές γιορτές με κορύφωση τα πανηγύρια και να πειραματιστούμε με φαντασία και γνώση σε νέες μορφές εκδηλώσεων.

Βέβαια κάτι τέτοιο είναι δύσκολο να γίνει, γιατί δεν μπορεί να υπάρξει οικονομικό αλιβερίσι μεταξύ των τοπικών αρχόντων και των

πλανοδίων εμπόρων της πολιτιστικής μας υποκουλτούρας και επί πλέον υπάρχουν πιο προσοδοφόρες εκδηλώσεις για τους τοπικούς μικροεμπόρους της εστίασης, της ψυχαγωγίας και της ψηφοθηρίας.

Το περιεχόμενο τέτοιου είδους εκδηλώσεων, που οδηγεί στις ρίζες του πολιτισμού μας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται, δεν συνάδει με την κυρίαρχη ιδεολογία της αποχαύνωσης των πολιτών. Επίσης ούτε εκφράζει τις δοσμένες πολιτιστικές απαιτήσεις του λαού, που μεθύσκει, χορεύει και ξεδίνει με υποπροϊόντα γύφτικης κουλτούρας (σύγχρονα δημοτικά τραγούδια και σκυλαδικές εκτελέσεις των παραδοσιακών) ή – ως νεολαίος και όχι μόνο – εκστασιάζεται με τα φτηνά λαϊκά των διαττόντων αστέρων του μουσικοχορευτικού μας στερεώματος.

Αργεί πολύ να έρθει εκείνη η ευλογημένη ώρα, που ο κυρίαρχος λαός διψασμένος για ποιότητα, δημιουργία και προκοπή θα εκλέξει τους αντίστοιχους άρχοντες και όλοι μαζί θα οδεύσουμε τους φωτεινούς δρόμους του μέλλοντος. Προς το παρόν ας φάμε στη μάπα τα πολιτιστικά υποπροϊόντα, που κυκλοφορούν και ας χωνέψουμε τους δεκάδικους, που αγοράζουν οι, αντίστοιχοι με το λαό τους αυτοδιοικητικοί μας «άρχοντες».

Αναδημοσίευση από την εφημ. Ευρυτανικός Παλμός
στις 25 Ιουλ. 2018

74 ΧΡΟΝΙΑ

ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΘΕΑΡΕΣΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΑΔΙΤΕΣ & ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ ΕΥΡΥΤΑΝΕΣ

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Στις 23 Οκτωβρίου 1944 μερικοί Ευρυτάνες στην Αμερική, με μεγάλη αγάπη και πατριωτισμό, συναντήθηκαν στο Σάρλοτ της Βόρειας Καρολίνας και αποφάσισαν να ιδρύσουν την Ένωση Ευρυτάνων Αμερικής «Το Βελούχι». Αρχικός σκοπός της Ένωσης ήταν να βοηθήσουν με κάθε τρόπο την καταστραμμένη από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο γενεαίρα τους Ευρυτανία. Με την πάροδο όμως του χρόνου, η αποστολή της Ένωσης διευρύνθηκε και περιέλαβε την εκπλήρωση πολύ υψηλών φιλανθρωπικών, εκπαιδευτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών στόχων καθώς και τη διατήρηση της ελληνικής ταυτότητας και ελληνοχριστιανικής κληρονομιάς μεταξύ των απανταχού μελών της και ιδιαίτερα των νέων της.

Οι ιδρυτές της Ένωσης οργάνωσαν το πρώτο συνέδριό τους το 1945 με τη συμμετοχή 136 μελών. Τον καινούργιο χρόνο θα γιορτάσουν στην Ουάσινγκτον τα 74 χρόνια και το 2019 τα 75 δυναμικής δράσης και φιλανθρωπίας στην έδρα των Κεντρικών της Γραφείων στο Σάρλοτ.

Για δεκαετίες τώρα, «Το Βελούχι» περιστοιχίζεται και βοηθάει στο πολύπλευρο και πολύτιμο έργο που επιτελεί και από τα ενεργά αδελφά σωματεία του «Ίδρυμα Ευρυτάνων Αμερικής», «Θυγατέρες Ευρυτανίας» και «Ευρυτανική Νεολαία» καθώς και την Ειδική Αντιπροσωπεία του στη Ελλάδα με πρόεδρο τον καθηγητή του Καποδιαστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Δρα Ιωάννη Υφαντόπουλο και τις Επιτροπές Υποτροφιών Αθηνών και Ευρυτανίας. Σήμερα η Ένωση έχει 18 Τμήματα σε όλη την Αμερική και απαριθμεί 1500 περίπου μέλη.

Το πολυβραβευμένο και θεάρεστο φιλανθρωπικό, εκπαιδευτικό και κοινωνικό έργο της ιστορικής Ένωσης Ευρυτάνων «Το Βελούχι» παρουσιάζεται λεπτομερώς σε DVD που έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της www.velouchi.org καθώς και στο YouTube - Velouchi DVD - Evrytalian Association of America

ΒΡΑΒΕΙΑ / ΜΕΤΑΛΛΙΑ / ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕΙΣ

Η Ένωση Ευρυτάνων Αμερικής έχει πολλές φορές τιμηθεί για το αξιόλογο και θεάρεστο έργο που επιτελεί επί 74 ολόκληρα χρόνια. Ανάμεσα στις διακρίσεις αυτές εξέχουσα θέση κατέχουν το πρόσφατο Μετάλλιο του Αποστόλου Παύλου, η ανώτατη τιμητική διάκριση της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αμερικής που της απένειμε ο Αρχιεπίσκοπος Γέροντας Αμερικής Δημήτριος, ο Μεγαλόσταυρος του Σωτήρος της Ελληνικής Δημοκρατίας, το Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών, το Δίπλωμα της Ελληνικής Κοινωνικής Πρόνοιας και Ελληνικής Τηλεόρασης και η αναγνώριση στη Ρώμη της εφημερίδας "Το Βελούχι" που εκδίδεται αδιάκοπα από το 1946, του σημερινού περιοδικού της Ένωσης, ως ένα από τα καλύτερα έντυπα που εκδίδουν φιλανθρωπικοί οργανισμοί σ' όλο τον κόσμο.

ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ, ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ

- Αρχική μεταφορά το 1945 των απαραίτητων φαρμάκων και ενδυμάτων στην Ευρυτανία
- Θέσπιση προγράμματος προίκας για κορίτσια φτωχών οικογενειών
- Ανέγερση του Νοσοκομείου του Καρπενησίου το 1953 με ολική χρηματοδότηση της Ένωσης
- Ίδρυση οικοτροφείου για μαθητές Γυμνασίου στο χωριό Κερασσάχωρι Ευρυτανίας
- Δημιουργία προγράμματος μαθητικών γευμάτων το 1956 στην Ευρυτανία
- Έναρξη το 1961 χορήγησης υποτροφιών σε εκατοντάδες Ελλαδίτες και Ομογενείς Ευρυτάνες μαθητές και φοιτητές στην Ελλάδα και Αμερική. Οι υποτροφίες αυτές ανέρχονται σήμερα στο ποσό των 50.000 δολαρίων ετησίως περίπου και διευρύνονται με τα προγράμματα για σπουδές στην Ελλάδα, τα οποία πραγματοποιούνται με την συνεργασία της Ελληνικής Εταιρείας «Παιδεία», Πρόεδρος της οποίας είναι ο καθηγητής του Πανεπιστημίου του Κονέκτικατ, Δρ. Ηλίας Τομάζος. Μοναδικές εκπαιδευτικές ευκαιρίες που φέρνουν τους νέους μας κοντά στις ρίζες τους, ενδυναμώνουν την ελληνική τους συνείδηση και δημιουργούν άρρηκτους δεσμούς με τη γενεαίρα των προγόνων τους
- Αγορά του κτηριακού συγκροτήματος στο Σάρλοτ, όπου σήμερα στεγάζονται τα Κεντρικά Γραφεία της Ένωσης
- Ανέγερση του Γηροκομείου Καρπενησίου με πρωτοβουλία, προβολή του έργου και αρχική οικονομική ενίσχυση του Βελουχίου. Αποπερατώθηκε και τέθηκε σε λειτουργία το 1992
- Οικονομική στήριξη στις ομάδες εθελοντών γιατρών σε απομακρυσμένα χωριά της Ευρυτανίας
- Δημιουργία το 1997 στην Ευρυτανία του Προγράμματος "Παιδιά με Ειδικές Ανάγκες", μια ιδιαίτερα αξιόλογη δράση, η οποία προσφέρει αδιάκοπη διμηνιαία οικονομική βοήθεια για την ανακούφιση των οικογενειών εκείνων που έχουν παιδιά πάσχοντα από σοβαρές αναπηρίες. Η Συνολική χρηματική βοήθεια ανέρχεται στο ποσό των 30.000 δολαρίων ετησίως συμπεριλαμβανομένων και των οικογενειών εκείνων που χρειάζονται άμεση οικονομική ενίσχυση λόγω προβλημάτων υγείας
- Δωρεά 100.000 δολαρίων για την στήριξη και ανάπτυξη του Κέντρου Διακονίας της Μητρόπολης Ατλάντας στη Αμερική καθώς και πολλές και μεγάλες δωρεές στο Ελληνικό Κολλέγιο του Τιμίου Σταυρού και σε Ιερούς Ναούς στην Ελλάδα και Αμερική
- Πρωτοβουλία μελών της Ένωσης με παραστάσεις στις αρμόδιες αρχές του Δήμου Καρπενησίου για τη δημιουργία Πάρκου Αποδήμων
- Διάθεση 26.000 δολαρίων για την αγορά υπολογιστών, οθονών και εποπτικών μέσων διδασκαλίας σε σχολεία της Αρκαδίας που επλήγησαν από τις καταστροφικές πυρκαγιές το 2009
- Συμβολή στην αδελφοποίηση της ορεινής και ιστορικής πόλης του Άσβιλ της Β. Καρολίνας με την πόλη του Καρπενησίου, η οποία έγινε πραγματικότητα με πρωτοβουλία του Δ.Σ. και των μελών του Τμήματος του Βελουχίου στο Άσβιλ, της και κύρια αποστολή των αδελφών αυτών πόλεων την προαγωγή της ειρήνης μέσω αμοιβαίο σεβασμού, της κατανόησης και της συνεργασίας σε διεθνές επίπεδο των ατόμων και των κοινοτήτων, της κατανοήσεως των πολιτισμών και της κληρονομιάς των αδελφών πόλεων και της τώσεως της οικονομικής τους ανάπτυξης
- Αξιόλογες χορηγίες πολλών μελών της Ένωσης στη δημιουργία και ανάπτυξη του δημόσιου ελληνοαμερικανικού σχολείου σάρτερ «Ακαδημία Σωκράτη», το ποίον απαριθμεί σήμερα 700 μαθητές σε δημοτικό και γυμνάσιο.

Στις 20 Απριλίου 2019, των Βαΐων, ο Μητροπολίτης Καρπενησίου κ. κ. Γεώργιος κάλεσε εκπροσώπους από όλους τους Συλλόγους της Ευρυτανίας για να τους μιλήσει. Εκεί εξέφρασε τις ανησυχίες του από τις διαπιστώσεις του μελετώντας την τοπική κοινωνία και έχοντας προβληματιστεί έντονα από την περαιτέρω πορεία μας και τις αποφάσεις που πρέπει να υλοποιηθούν για να γίνει αναστρέψιμη η υπάρχουσα κατάσταση.

Ανέφερε, συγκεκριμένα, ότι **κυριαρχούν στο νομό κρατικοδίαιτες λογικές. Οι άνθρωποι στα χωριά δεν κάνουν κάτι, υπάρχουν δε αρρωστημένες νοοτροπίες και χρίζει οπωσδήποτε αλλαγή αυτών των νοοτροπιών. Τόνισε ότι πρέπει να γίνουμε πιο παραγωγικοί με συντονισμό και συνεργασία. Ο τουρισμός είναι κάτι εφήμερο. Μία οικονομία δεν μπορεί να στηρίζεται στον τουρισμό. Η απαξίωση για τις δυνατότητες του τόπου πρέπει να σταματήσει, διότι είναι απαράδεκτη η εισαγωγή προϊόντων όπως τα καρύδια και τα κάστανα.**

Ο Μητροπολίτης κ. κ. Γεώργιος έχει επίσης έντονα προβληματιστεί με τη συνεχή αιμορραγία του πληθυσμού. Ζητά συνεργασία με τους τοπικούς άρχοντες και συλλόγους, θέλει δε εγκεκριμένες μελέτες. **Πρότεινε και λύσεις που συζητιούνται, όπως προσφορά ακόμα και επίταξη σπιτιών έρημων για πολύτεκνες οικογένειες των πόλεων.** Φυσικά με την σχεδιασμένη υποστήριξη τους στη συνέχεια για να παραμείνουν στον τόπο. Στο τέλος μας πληροφόρησε για τα κρατικά σχέδια εγκατάστασης προσφύγων στο Καρπενήσι, που σήκωσαν μεγάλες αντιδράσεις από τους πολίτες.

Τελειώνοντας την ομιλία του μας παρότρυνε να σκεφτούμε πολύ καλά το αύριο. **Τί αφήνουμε πίσω μας με το πέρασμά μας στη ζωή.**

Συμφωνούμε απόλυτα με τις ανησυχίες του Μητροπολίτη μας. Στεκόμαστε σε κρίσεις που ακούστηκαν στην αίθουσα για τους Συλλόγους, τις προοπτικές τους και τις επαφές που πρέπει να έχουν μεταξύ τους για να αναπτύσσονται συνεργασίες. **Σίγουρα οι συνεργασίες φέρνουν αποτελέσματα, όταν γίνονται σε κλίμα αμοιβαιότητας και με οράματα για τον άνθρωπο και τον τόπο.**

Έτσι το καλοκαίρι που μας πέρασε επισκεφθήκαμε τον Σύλλογο Προυσού απαντώντας στην πρόσκλησή του να παρευρεθούμε σε εκδήλωσή του στο χωριό τους. Σε επόμενη εφημερίδα θα σας αναφέρουμε αποτελέσματα των επαφών μας. Στο παρόν φύλλο της εφημερίδας μας ο καλός συγχωριανός μας **Χαράλαμπος Τσιαμπάσης**, μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου «**Το ΒΕΛΟΥΧΙ**» στην Αμερική, μας καταγράφει τα επιτεύγματα του Συλλόγου και σκιαγραφεί τους σκοπούς του. Με χαρά το δημοσιεύουμε.

ΔΙΧΟΝΟΙΑ: Η ΜΑΣΤΙΓΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

«Ρωμαϊκός καβγάς, τούρκικος χαλβάς» (παροιμία της Ηπείρου)

«Οι Έλληνες δεν ηττήθηκαν, αυτοηττήθηκαν» (Κεμάλ Ατατούρκ)

Αναδημοσίευση από την εφημερίδα Στύλος Ορθοδοξίας φ213/2019

Ο χειρότερος εχθρός του Έλληνα είναι ο ίδιος ο κακός εαυτός του. Γι' αυτό και τα μεγαλύτερα εγκλήματα σε βάρος της Ελλάδας, φέρουν ελληνική υπογραφή ή συνυπογραφή. Το χειρότερο εγκλημα των Ελλήνων σε βάρος του ίδιου του εαυτού τους είναι η διχόνοια, ένα κατ'εξοχήν ελληνικό «άθλημα», ίδιον του χαρακτήρα των Ελλήνων από αρχαιοτάτων χρόνων, το οποίο πηγάζει από το έμφυτο-«κληρονομικό» ελάττωμα του Έλληνα του φθόνου. Αυτόν δε τον φθόνο, όλως περιέργως, τον εκδηλώνει αποκλειστικά στον συμπατριώτη του, στον συγχωριανό του και όχι στον ξένο. Ο Έλληνας είναι συμπονετικός και ανεκτικός προς τους ξένους και σκληρός – αμείλικτος προς τους συμπατριώτες του. Εμφανίζεται έτοιμος – πρόθυμος να συγχωρέσει, να δικαιολογήσει και να λησμονήσει τους σφαγείς του ελληνισμού, τον Κεμάλ Ατατούρκ και τους διαδόχους του, αλλά δυσκολεύεται να κλείσει τις πληγές του πρόσφατου εμφυλίου πολέμου και να συγχωρήσει τον ιδεολογικό «αντίπαλό» του. Είναι μια περίεργη περίπτωση ανθρώπου ο Έλληνας πραγματική μοναδική.

Γράφει ο Απόστολος Βακαλόπουλος στο καταπληκτικό βιβλίο του «Ο χαρακτήρας των Ελλήνων»: «Όπως είπαμε και παραπάνω, ο έντονος εγωισμός των Ελλήνων γεννά το πιο φοβερό και ολέθριο υποπροϊόν του, τον υπερτροφικό φθόνο όχι μόνο για τους ομοτέχνους των, αλλά και για τους οποιοσδήποτε διπλανούς των. Ο χαρακτήρας των Ελλήνων είναι του ζηλιάρη και καχύποπτου ανθρώπου, θα γράψει ο φιλέλληνας αγωνιστής Byern. Η ζηλία γεννά τη δυσπιστία, την εχθρότητα και τον φόβο προς το πρόσωπο που μπορεί να τον ξεπεράσει ή που τον ξεπέρασε. «Ο Έλληνας δεν συγχωρνάει στον συμπολίτη του καμιά προκοπή. Όποιον τον ξεπεράσει, ο Έλληνας τον φθονεί με πάθος και αν είναι στ'ο χέρι του να τον γκρεμίσει από εκεί που ανέβηκε, θα το κάνει» μας κατηγορεί και ο Μενέλιος Άπιος...» και συνεχίζει ο Απόστολος Βακαλόπουλος, με ακόμη πιο συγκλονιστικές περιγραφές «Σκληρός και ο βαρόνος Riedesel στο έργο του «Voyage au Levant» ανάγει, όπως και τόσο άλλοι, τον ελληνικό φθόνο και τη διχόνοια στην αρχαιότητα: «Οι Νεοέλληνες είναι ακόμη οι ίδιοι, όπως μας έχει περιγράψει η Ιστορία τους αρχαίους, αν και διαφέρουν από τόπο σε τόπο, φθονεροί ο ένας προς τον άλλο και ματαίοδοξοι για το μεγαλείο της πατρίδας τους. Όλοι αυτοί φθονούνται μεταξύ τους και προτιμούν να είναι υποδουλωμένοι στους Τούρκους παρά να ιδούν να ευημερούν οι γείτονές τους, όμοιοι προς αυτό με τους αρχαίους Έλληνες που τους βλέπουμε να καλούν στην πατρίδα τους άλλοτε τους Πέρσες, άλλοτε τους Γαλάτες και τέλος τους Ρωμαίους, για να εξασθενήσουν τους γείτονές τους, και να ξεσκίσει ο ένας τον άλλο με εμφύλιους πολέμους όπως ο πελοποννησιακός. Φαίνεται πως αυτό το έθνος με αυτόν τον ανήσυχο χαρακτήρα είναι προορισμένο να κυβερνιέται με μικρές δημοκρατίες, όπως στην αρχαιότητα ή να υφίσταται τον ζυγό ενός δεσποτισμού, όπως σήμερα».

Και συνεχίζει την αναφορά του ο Βακαλόπουλος με τον Viloison, όταν παρατηρούσε ότι οι Έλληνες περνούν τον καιρό τους αλληλοφθονούμενοι και αλληλοκατηγορούμενοι. Θα πρόσθετα ως πρώτο στάδιο το «αλληλοϋποβλεπόμενοι». Ο φθόνος γεννά τη διχόνοια, που από την αρχαιότητα ως σήμερα παραμένει γνήσια κληρονομική, θα έλεγε κανείς, αρρώστια του ελληνικού γένους, ή οποία στα χρόνια της τουρκοκρατίας φέρνει τη σήψη στις νεοελληνικές κοινότητες, ιδίως όταν ευημερούν, και τελικά περ' από ένα σημείο οικονομικής και κοινωνικής ανόδου, αναστέλλει την πρόδοό τους και τις αποσυνθέτει. Χτυπητά παραδείγματα τα χωριά του Πηλίου και ο συνεταιρισμός των Αμπελακίων...

Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς από την αρχαία ιστορία μας μέχρι σήμερα. Θα ξεκινήσω με τις πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις που είχαν τις τραγικότερες και πλέον μακροχρόνιες συνέπειες για τον ελληνισμό και ήταν: **α) ο Πελοποννησιακός Πόλεμος** (431-404 π.Χ.), **β) οι εμφύλιες διαμάχες των διαδόχων και επιγόνων του Μεγάλου Αλεξάνδρου**, που προετόιμασαν το έδαφος για την κατάκτηση της Ελλάδας και των ελληνιστικών βασιλείων από τους Ρωμαίους. **γ) οι δυναστικές διαμάχες στη βυζαντινή αυτοκρατορία**, που οδήγησαν στην οριστική πτώση της από τους Οθωμανούς Τούρκους, **δ) οι εμφύλιοι σπαραγμοί κατά τη διάρκεια της ελληνικής επανάστασης του 1821**, που οδήγησαν στην εξάρτησή μας από τις ξένες δυνάμεις, **ε) ο εθνικός διχασμός μεταξύ βενιζελικών και βασιλικών – αντιβενιζελικών**, που ξεκίνησε το 1912 και οδήγησε στη δολοφονία του Ίωνα Δραγούνη και στη μικρασιατική καταστροφή το 1922, **στ) ο εμφύλιος της περιόδου 1944-1949** και **ζ) η περίοδος της «χούντας των συνταγματαρχών»** που οδήγησε στην τραγωδία της Κύπρου (1967-1074).

Είναι προφανές, ότι υπήρξαν ενδιαμέσως αυτών των ιστορικών γεγονότων πλείστα ακόμη αντίστοιχα, αλλά μικρότερης εντάσεως. Το κοινό στοιχείο όλων των προαναφερθέντων ιστορικών παραδειγμάτων ήταν η μεγάλη χρονική διάρκειά τους, γεγονός που αποδεικνύει, ότι οι Έλληνες αναλώνονται το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα της ζωής τους στον αλληλοσπαραγμό και στον αλληλοσκοτωμό παρά στην αντιμετώπιση του κοινού εχθρού και στη μεταξύ τους ομόνοια και ειρηνική συνύπαρξη, με σκοπό την κοινή πρόοδο και ευημερία τους!

Η διχόνοια αποτελεί, στην κυριολεξία τη μόνιμη κατάρα και γάγγραινα του ελληνικού έθνους. Οι συνέπειες του διχασμού υπήρξαν πάντοτε ολέθριες και ανυπολόγιστες για τον ελληνισμό, τις οποίες βιώνει μέχρι σήμερα, ενώ, αντιθέτως άκρως ευεργετικές υπήρξαν οι συνέπειες για τον ελληνισμό στις περιπτώσεις που οι Έλληνες ενώνονταν και ομονοούσαν («Όταν οι Έλληνες ομονοούν θαυματοουργούν. Όταν διχάζονται εγκληματούν κατά του εαυτού τους και της πατρίδας»- Σαράντος Καργάκος).

Δυστυχώς, όμως, όπως προανέφερα, αυτές οι περιπτώσεις αποτέλεσαν και αποτελούν

τις εξαιρέσεις ενός κανόνα διαρκών εμφυλίων σπαραγμών και συγκρούσεων. Τέτοιες περιπτώσεις, φωτεινά διαλείμματα και παραδείγματα, υπήρξαν: **α) Η μάχη των Πλαταιών και η ναυμαχία της Μυκάλης το 479 π.Χ.**, όπου οι ενωμένες δυνάμεις των Ελλήνων αντιμετώπισαν και νίκησαν τις υπέρτερες δυνάμεις των Περσών, **β) η συγκλονιστική εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου**, με τη συνδρομή όλων των Ελλήνων («πλην Λακεδαιμονίων»), με την οποία εξάλειψε τον περσικό κίνδυνο και επέκτεινε την ελληνική κυριαρχία και τον ελληνικό πολιτισμό μέχρι τις Δυτικές Ινδίες (334-325 π.Χ.), **γ) η επανάσταση του 1821** (με την εξαίρεση του χρονικού διαστήματος των εμφυλίων αλληλοσπαραγμών) που οδήγησε στην απελευθέρωση τμήματος της Ελλάδας και στην ίδρυση του ελληνικού κράτους (1821-1830), **δ) οι νικηφόροι βαλκανικοί πόλεμοι των ετών 1912-1913**, **ε) Η εποποιία του 1940** στα βουνά της Ηπείρου και της Αλβανίας κατά τον ελληνοϊταλικό πόλεμο και **στ) η εθνική αντίσταση κατά των κατοχικών δυνάμεων του Άξονα** (στα αρχικά στάδιά της, ήτοι μέχρι τα τέλη του 1942), με αποκορύφωμα την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοπόταμου τον Νοέμβριο του 1942.

Στην καλλιέργεια της διχόνοιας στήριζαν και στηρίζουν πολλά κόμματα στη χώρα μας τη διατήρηση της εξουσίας που αποκτούν, όπως οι μεγάλες δυνάμεις την επιρροή τους στα εσωτερικά της χώρας μας. Ιδίως οι μεγάλες δυνάμεις, αλλά και οι Τούρκοι εφάρμοζαν και εφαρμόζουν σε βάρος μας την πανάρχαια, δοκιμασμένη και αποτελεσματική τακτική του «διαίρει και βασίλευε». Εξάλλου, γι' αυτούς δεν είναι ιδιαίτερα δυσχερές να την εφαρμόσουν, διότι πάντοτε θα βρουν κατάλληλο υπόβαθρο μεταξύ των Ελλήνων, αλλά και τους κατάλληλους πρόθυμους.

Δεν μπορεί, λοιπόν, να λησμονηθεί το γεγονός ότι, με το ξέσπασμα της ελληνικής επανάστασης του 1821 δημιουργήθηκαν αμέσως τρία κόμματα, που εκπροσωπούσαν τα συμφέροντα τριών αντίστοιχων ξένων μεγάλων δυνάμεων της εποχής, ήτοι το αγγλικό, το γαλλικό και το ρώσικο. Η ίδια περίπου διαίρεση συνεχίστηκε και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, με ποιο συγκαλυμμένο, όμως, τρόπο, χωρίς δηλαδή τα κόμματα να χρησιμοποιούν πλέον ονομασίες που παραπέμπουν σε ξένες χώρες – δυνάμεις. Δεν μπορεί, επίσης, να λησμονηθεί το γεγονός, ότι ενώ δεν είχαμε ακόμη απελευθερωθεί από τον τουρκικό ζυγό και εν μέσω της επαναστάσεως, υπήρξαν τρεις εμφύλιοι σπαραγμοί, στο πλαίσιο των οποίων φυλακίστηκε ο εθνικός μας ήρωας, Θεόδωρος Κολοκοτρώνης, αλλά και δολοφονήθηκε άνανδρα ο ηρωικός γιός του, Πάνος Κολοκοτρώνης. Το αποτέλεσμα ήταν να απαιτηθεί τελικά για την απελευθέρωσή μας η συνδρομή των ξένων δυνάμεων και αυτή η απελευθέρωση να είναι ημιτελής – ατελής, λόγω της διαρκούς έκτοτε εξάρτησής μας από αυτές τις δυνάμεις.

(συνεχίζεται)

ΞΥΠΟΥΛΥΣΙΑ ΚΑΙ ΛΙΘΟΠΑΤΕΣ

Του Αντ/γου ε.α. Παναγιώτη Πανταζή

Οι σημερινοί νέοι είναι δυνατόν να αντιλαμβάνονται την έννοια της λέξεως «Ξυπολυσιά», αμφιβάλω, όμως, αν συμβαίνει το ίδιο και με τη λέξη «Λιθοπάτης». Για τους πολύ μεγάλης ηλικίας – βέβαια – δεν υπάρχει θέμα κατανοήσεως των λέξεων, αφού έχουμε βιώσει, πολύ έντονα, τόσο την ξυπολυσιά – όσο και τους λιθοπάτες. Για τους νέους, λοιπόν, ξυπολυσιά σημαίνει το να βαδίζεις, συνέχεια ξυπόλυτος, δηλαδή χωρίς να φοράς υποδήματα. **Λιθοπάτης είναι το αιμάτωμα το οποίο δημιουργείται στην πατούσα του ποδιού από το συνεχές πάτημα λίθων του εδάφους, ένεκα της ξυπολυσιάς.**

Οι δύο αυτές λέξεις, ξυπολυσιά και λιθοπάτες, είναι πανάρχαιες, γεγονός που σημαίνει ότι, από τους Έλληνες δεν έλειψαν οι πρακτικές των δύο ανωτέρων λέξεων.

Η ξυπολυσιά ήταν ενδημική στους αγρότες τόσο πριν τον πόλεμο του 1940 – όσο και μετά από αυτόν. Η κατάσταση, όμως, έγινε τραγική από την εξαθλίωση της Κατοχής, κατά τη διάρκεια του «εμφυλίου πολέμου» και μερικά χρόνια μετά από αυτόν. Βελτίωση παρατηρήθηκε με τη σταδιακή οικονομική ανάπτυξη της χώρας, η οποία – εν τούτοις – άργησε να γίνει αισθητή και στους αγρότες.

Ό,τι υπήρχε – αν υπήρχε – από υπόδηση πριν από τον πόλεμο του 1940, αυτό εξέλειπε με την πάροδο του χρόνου κατά την Κατοχή. Η μαύρη αγορά της Κατοχής, με ανταλλαγή λιγοστών γεωργικών προϊόντων, που και αυτά ήταν ανεπαρκή, μας προμήθευε – σπανιότατα – με κανένα ζευγάρι μεταχειρισμένα παπούτσια και, αυτό μέχρι – το πολύ – το 1942. Η οικονομική δυσπραγία κατά τον εμφύλιο πόλεμο και αμέσως μετά από αυτόν, δεν παρείχε μεγάλη ευχέρεια αγοράς υποδημάτων, αφού οι μικρές οικονομικές δυνατότητες, οι οποίες υπήρχαν διοχετεύονταν στην κάλυψη άλλων περισσότερο ζωτικών βιοτικών αναγκών. Όποιος είχε στην κατοχή του κανένα ζευγάρι παπούτσια, τα πρόσεχε σαν κόρη οφθαλμού και επιδιόρθωνε συνέχεια τις φθορές του, μέχρι πλήρους εξαντλήσεώς των. Στο τέλος καταντούσαν τελείως παραμορφωμένα από τις πολλές «φόδες» (τεμάχιο δέρματος που εχρησιμοποιείτο με ράψιμο για να καλυφθούν οι τρύπες στο επάνω μέρος του παπουτσιού) που έφεραν επάνω τους. Ένας τρόπος για να μην φθείρονται τα παπούτσια ήταν να μην τα φοράς καθόλου!

Όσα παιδιά πηγαίναμε τότε στο Γυμνάσιο της Λαμίας (εγώ πρωτοπήγα το 1941) πριν ξεκινήσουμε από το χωριό, δένναμε τα παπούτσια μας με τα κορδόνια και τα κρεμούσαμε στην πλάτη μας. Από εκεί, ξυπόλυτοι περπατούσαμε περί τα δέκα χιλιόμετρα και φθάναμε στην παρυφή της πόλεως. Εκεί, από λόγους ντροπής και αξιοπρέπειας ξεκρεμούσαμε τα παπούτσια και τα φορούσαμε. Αυτό συνέβαινε και κάθε Σάββατο απόγευμα, που επιστρέφαμε στο χωριό για το σαββατοκύριακο, αλλά με την αντίστροφη διαδικασία.

Την έλλειψη των υποδημάτων κάλυπταν υποτυπωδώς τα γουρουντσάρουχα (τσαρούχια από ακατέργαστο δέρμα γουρουνιού), τα οποία κατά την διάρκεια του χειμώνα και ιδίως κατά την εκτέλεση βαριών γεωργικών εργασιών, ήταν απολύτως απαραίτητα. Το καλοκαίρι, όμως, μόλις άρχιζαν οι ζέστες απαλλασσόμασταν από την πολυτέλεια των γουρουντσάρουχων και άρχιζε η περιπετειώδης φάση της ξυπολυσιάς. Να σημειωθεί ότι από εκεί και πέρα όλες τις γεωργικές εργασίες τις εκτελούσαμε ξυπόλυτοι. Και τα παιχνίδια, ακόμη, τα παίζαμε ξυπόλυτοι. Τα μεγάλης ηλικίας άτομα, κυρίως οι άνδρες, τα φορούσαν και το καλοκαίρι.

Η ξυπολυσιά αυτή και οι τόσες πέτρες που μας ανάγκαζε να πατάμε κατά το βάδισμα, έφερναν – αναπόφευκτα – και τους λιθοπάτες, ιδίως σε εμάς τους νέους που είχαμε και τρυφερές πατούσες.

Τα πρώτα μηνύματα του λιθοπάτη ήταν και οι πρώτοι πόνοι από το αιμάτωμα που είχε δημιουργηθεί. Από εδώ και πέρα εκείνο που χρειαζόνταν ήταν υπομονή, καρτερία, θάρρος και αποφασιστικότητα. Η μοναδική θεραπεία του λιθοπάτη ήταν η «χειρουργική επέμβαση» για το άνοιγμα του αποστήματος και την αφαίρεση του αίματος και του πύου που είχε δημιουργηθεί εκεί. Προηγουμένως, όμως, έπρεπε ο λιθοπάτης να γουρμάσει, δηλαδή να ολοκληρωθεί η μετατροπή του αιμάτωματος σε πύον. Για να επιστευθεί το γούρμασμα ψήναμε μεγάλα κρεμμύδια, τα τοποθετούσαμε κάτω από τον λιθοπάτη και τα δένναμε με ένα μεγάλο πανί για να συγκρατιούνται στη θέση τους.

Το ξυπόλυτο περπάτημα δεν σταματούσε παρά την ύπουλη έξαρση του λιθοπάτη. Και τότε έβλεπες το δυστυχέ λιθοπατόπληκτο να περπατά κουτσαίνοντας, προσπαθώντας να προφυλάξει το λιθοπατιασμένο πόδι του, από το να πατήσει στο έδαφος και, το χειρότερο, να προσκρούσει σε κάποια πέτρα. Αν, παρά τις προφυλάξεις, τύχαινε να συμβεί το τελευταίο,

τότε έβλεπες τον κουτσό να σταματά σαν κεραυνόπληκτος, να πιάνει το πονεμένο πόδι του με τα δυο του χέρια, να στριφογυρίζει στο άλλο, σφαδάζοντας από τους πόνους και βογκώντας για να τους απαλύνει.

Και ερχόμαστε τώρα στη «χειρουργική επέμβαση». Μην περάσει από το μυαλό σας η βέβηλη σκέψη ότι θα πηγαίναμε για να την εκτελέσει επέμβαση Ιατρός Χειρουργός!!! Όχι βέβαια. Μόνοι μας θα την εκτελούσαμε και να πως: Για νυστέρι (χειρουργικό εργαλείο) χρησιμοποιούσαμε ή το μεγάλο «ξουράφι» του πατέρα μας, με το οποίο ξύριζε τα γένια του ή κανένα μικρό ξουράφι ξυρίσματος. Για απολύμανση και άλλα τέτοια περιττά και ανώφελα πράγματα ούτε λόγος να γίνεται. Στην αρχή απολεπίζαμε το χοντρό μέρος φθάναμε στο μαλακό μέρος του ιστού, όπου το κόψιμο άρχιζε να πονά. Απέμενε τώρα η τελευταία και αποφασιστική νυστεριά. Εδώ χρειαζόνταν αποφασιστικότητα, αυτοσυγκέντρωση, θάρρος, χειρουργική μαστοριά, αλλά και ... παλληκαριά! Έπρεπε η νυστεριά να είναι επιτυχής και να σπάσει το απόστημα με την πρώτη. Αν είχαμε αποτυχία, τότε χρειαζόμασταν μεγάλη ψυχική δύναμη – για να συγκεντρώσεις νέο θάρρος – και να επαναλάβεις τη νέα λιθοκτόνο νυστεριά. Όταν, τελικά, το απόστημα έσπαγε, τότε πετάγονταν έξω πολύ πύον και μαύρο αίμα!

Η ανακούφιση από την απαλλαγή του λιθοπάτη υπερκάλυπτε το άσχημο θέαμα της ανοικτής πληγής! Και η μετεγχειρητική απολύμανση; Και βέβαια ήταν πρωταρχικό καθήκον. Αλλά, πώς θα γινόταν; Οινόπνευμα δεν υπήρχε. Αν υπήρχε τσίπουρο, καλό θα ήταν, αλλά και αυτό ήταν δυσεύρετο. Η μόνη εύκολη και αποτελεσματική απολύμανση ήταν ένα γερό κατούρημα και, η απολύμανση είχε συντελεστεί με απόλυτα επιτυχή και ασφαλή τρόπο!

Αμέσως μετά την «εγχείριση», ο «αυτόχειρας», σηκώνονταν ικανοποιημένος και άρχιζε και πάλι το ξυπόλυτο περπάτημα, χωρίς να πολυνοιάζεται για τον καινούργιο λιθοπάτη, που θα τον επισκέπτονταν οπωσδήποτε!!!!

Ηρωικές εποχές! Η θύμησή τους προκαλεί σε μας τους ηλικιωμένους που τις ζήσαμε, μεγάλη νοσταλγία και υπερηφάνεια, γιατί όσο δύσκολες, σκληρές και απάνθρωπες και αν ήταν οι συνθήκες ζωής, εμείς με καρτερία, υπομονή, στωικότητα, αντοχή και ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον τις ξεπεράσαμε! Αλλά, αυτό έγινε και με τη βοήθεια των γονιών μας προς τους οποίους οφείλουμε την άπειρη ευγνωμοσύνη μας.

Αυτό ας αποτελέσει ένα καλό παράδειγμα για τους σημερινούς νέους.

(Αναδημοσίευση από το περιοδικό ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ)

Έδωσαν από:

967€ : Χαραλαμπής Α. Κων/νος
450\$: Χαραλαμπή Α. Μαρία
400\$: Ντανάς Αρ. Δημήτρης
200€ : Ανώνυμος Ε.Π.
150€ : Αλεξοπούλου-Γκορόγια Αθανασία, Μανδραγώνη Ροζαλία – Μανδραγώνης Γιώργος
145€ : Παπούλια Μαρία
120€ : Τσιαμπάσης Χαράλαμπος, Τσιαμτσούρη Μαρία – Φάνης – Ντίνα
110€ : Δημοπούλου Ελένη, Μπαμπούλας Γιώργος
100€ : Λέρης Περικλής, Κατσάνος Διονύσης-Ντίνα, Μαντζιούτας Γιάννης, Χαντζόπουλος Νίκος, Καλύβας Βαγγέλης
90€ : Κακανή Τασία, Παπαϊωάννου Δέσποινα, Παπαδοπούλου-Μαριώτη Ιωάννα, Γούλας Πάυλος-Ελευθερία
85€ : Φώτος Κοσμάς, Καλύβα Μαγδαληνή
80€ : Ντανάς Ν. Κων/νος, Χάραρη-Κατεργάρη Γεωργία
71€ : Βλασόπουλος Αθανάσιος
70€ : Ρούσινου Χριστίνα, Δημόπουλος Γιάννης,
60€ : Τρανστέλλης Νίκος
56€ : Πάζιου Μαρία
50€ : Οικονόμου Θωμαΐς, Καλιοντζάκη Ντίνα, Αναστάσης Νίκος, Καλύβας Γ. Δημήτρης, Πραματιώτης Κων/νος, Μανδραγώνη Αλεξάνδρα, Ντανάς Κ. Γιώργος, Σουλδάτος Στέφανος-Βλασοπούλου Αγγελική, Γούλα-Μαρίνη Σωτηρία, Λαμπόγλου Σωκράτης-Βλασοπούλου Φωτεινή, Καλύβα Ναυσικά, Δημόπουλος Φώτης, Βλασόπουλος Δημήτρης, Μανδραγώνη Γιαννούλα- Αλεξάνδρα-Τσόλκας Βλάσης-Ιωάννα, Κακανή Τασία, Ντανάς Ν. Κων/νος.
50£ : Περικλής Λέρης, Dennis Danas, Arthur and Politimi Karatzounis, Angelo Danas.
46 : Βήχου Βενετία
40€: Ντανά Π. Ελένη, Φωτοπούλου Σπυριδούλα, Πολίτου Χαρούλα, Σκαλιστήρα Ελένη, Δαλιάνη Αντωνία
35€ : Λερογιάννης Δημήτρης, Ντανά Κ. Μαρία
30€ : Λυκογιάννη Αργυρώ, Καραθάνος Κώστας, Παπάρας Γιώργος, π. Δημ. Παπασπύρος, Βλάχος Στέφανος, Ντανά Κ. Αθανασία, Παναγιώτου Πέτρος, Λαθύρης Γιάννης.
25€ : Λιακοπούλου Σωτηρία, Δαλιάνη Αντωνία, Σταθοπούλου Παναγιώτα, Παπαδοπούλου Μάρθα, Μπάκα Ελένη, Αγγελοπούλου Μαρία-Γιάννης.
20€ : Παπαδάκης Ευάγγελος, Κονδύλης Κων/νος, «Γρι-Γρι» Ψαροπωλείο, Ντόκας Σωτήρης, Μανός Χρήστος, Μάρκου Αγγελική, Δοδέσκη Βάσω, Πλιάτσικας Χαράλαμπος, Καρναβά Αθανασία, Σκαρλάτου-Μαριώτη Ελένη, Δανιόλος Γιάννης, Τσιαμπάση Παναγιώτα, Τσιομπίκα Στέλλα, Μαρής Τηλέμαχος, Νασόπουλος Κων/νος, Πέτρου Αλεξάνδρα, Παπαδόπουλος Λεωνίδας, Πλατής Νίκος-Αθηνά, Ντάλλα Νία, Αυγουστάκης Άλκης, Μπριάννας Χρήστος, Στερόπουλος Κώστας.
15€ : Χαλκιά Βασιλική.
10€ : Τσιουγκρή Γιάννης, Χορμόβα Μαρία, Μπακόλας Ηλίας, Χρησταντώνη Ειρήνη, Λιγδή Καίτη, Ασημακόπουλος Σάκης-Αλέκα, Παπακωνσταντίνου Ρούλα, Οικονόμου Γιάννης, Αδάμ Εμμανουήλ, Πράπας Χρήστος, Κακανή Τασία, Στεργίου Θωμάς, Ζαχαριουδάκης Σπύρος, Ψωμαδέλλη Αγγελική, Λιάνου Ελένη, Ταζέ Σοφία, Καλύβας Μιχάλης, Ζηνέλλης Δημήτρης, Γιαννικοπούλου Στρατούλα, Πίσσια Μαρίκα, Μπέκα Αριστέα, Τσιγαρίδας Δημήτρης, Γαλάνης Κώστας, Βλάχου Θεοφανώ, Τσατσαρώνης Δημήτρης, Κατεργάρης Σεραφεΐμ.
5€ : Καζιτόρης Βαγγέλης, π. Παπαφώτης Δημήτρης, Παπούλια Βασιλική, Ψιλογεωργοπούλου Παναγιώτα, Μπολάνη Μαρία, Φουρναράκη Μαρία, Πλιώτα Αγγελική, Τσιάμης Δημήτρης, Μπακάλης Παναγιώτης, Τσέλιου Μαρία, Σπαθούλας Δημήτριος, Σταυρέλος Βασίλης, Ντανά Αθανασία (Αγρίνιο), Αντώνος Στέργιος.

Έχει ο Θεός!

Μια χούφτα σπίτια σε μια πλαγιά μια εκκλησιά χωρίς παπά,
 λίγος ο κόσμος και βλοσυρός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Κάτω γκρεμός επάνω στεφάνι μικρός ο ορίζοντας μοιάζει ταβάνι,
 βαθιά στο ρέμα ακούγεται αχός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Δυο κορίτσια και τρία παιδιά επτά νομάτοι η φαμελιά
 και κάπου-κάπου φωμί να τρως κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Λίγες πεζούλες δυο ρίζες ελιές τέσσερες γίδες απολυτές,
 και μιας γελάδας ο μουγκριτός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Πέρα στο μύλο του Αι-Γιώργη θέλει ν' αλέσει μα που να το 'βρει,
 φτώχεια, μιζέρια, κατατρεγμός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Μέσα στο σπίτι ένας διατάζει μιλιά απ' το στόμα του κανένας δεν βγάζει,
 σήκω εσύ να κάτσει ο τρανός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Όλων τα ρούχα ήτανε ξένα, τρύπια, μισότριβα και μπαλωμένα,
 πότε γυρίζανε τα πίσω-μπρος κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Σχεδόν ξυπόλυτοι σαν το γελάδι, ποτέ δεν περίσσευε για μας ένα χάδι,
 κάθισε κάτω, σήκω ορθός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Άντε να σκάψεις, τον τοίχο να φτιάξεις αλεύρι φέρε, κουρκούτι να φτιάξεις,
 πρόσεχε τ' άλλα, εσύ είσαι ο τρανός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Σύρε για ξύλα, σύρε για κλάρες μαζί με νέες και γριές κοκαλιάρες,
 της κάθε μιας να ακούγεται ο καημός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Να πάτε στο ρέμα για να πλυθείτε παπάς θα 'ρθει για να αγιαστείτε,
 κι μόνο το Πάσχα κρέας να τρως κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Τι είπες είσαι αριστερός; Να σε ρωτήσει ο δεξιός,
 κι όποτε θέλει αυτός να τρως κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Τα πρόσωπά τους τα λιοκαμένα τα δυο τους χέρια τα ροζιασμένα,
 συμπούν τα ξύλα να βγάλουνε φως κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Λιόκαλα στη χόβολη λιόκαλα στη θράκα,
 λάδι μυρίζουν και βγαίνει καπνός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Βάζαν να φάμε νωρίς το βράδυ επτά νομάτοι, φαί χωρίς λάδι,
 λίγο φωμί και γλύνα θα τρως κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Ένα σταυρό φορτωμένος στην πλάτη τριάντα οκάδες αλεύρι και αλάτι,
 κάνε κουράγιο να μείνεις ορθός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Μη φύγεις μόνος σου θα 'ρθούνε κι άλλοι κοίτα μη σου 'ρθει κανένα γραβάλι,
 να φέρεις πετρέλαιο να 'χουμε φως κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Της μάνας η έννοια και του πατέρα να δουν τα παιδιά τους, μια άσπρη μέρα,
 κοιτάει ο ένας τον άλλον βουβός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Έγινες άνδρας, πατάς τα δεκάξι πρέπει να φύγεις η μοίρα προστάζει
 θα πας αλάργα μοναχός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Τα μάτια όλων είναι κλαμένα ένας ακόμα φεύγει στα ξένα,
 πόνος μεγάλος ο χωρισμός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Έφυγα νύχτα χωρίς φεγγάρι κρατώντας στο χέρι μικρό φανάρι.
 Ήμουν κλαμένος και σκεπτικός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Φορώ στα πόδια μου ξένα παπούτσια και στο κορμί μου άλλου τα ρούχα,
 μα στην ψυχή μου υπάρχει ένα φως κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Είχα μαζί μου λίγο φωμί σχεδόν στην τσέπη μου ούτε δραχμή,
 μακρύς ο δρόμος κουραστικός κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.
 Μες το μυαλό μου μια ιαχή είναι της μάνας μου η ευχή:
 «ποτέ μην κλέψεις, να είσαι γερός!» κι έχει ο Θεός κι έχει ο Θεός.

Κώστας Τριανταφύλλης

(Αναδημοσίευση από το περιοδικό Μικροχωρίτικα Γράμματα Τεύχος 84)

Η κτηματογράφηση και τα εγκαταλειμμένα ορεινά χωριά: Οι ανησυχίες και προτάσεις ενός γέροντα

Αθήνα, 12-11-2019, Κώστας Ζάγκαλης, συνταξιούχος, φυσικομαθηματικός.

Υπάρχει μια κατηγορία αγροτικής γης που αδικαιολόγητα είναι εγκαταλειμμένη. Είναι η γη των ορεινών χωριών που εγκαταλείφθηκαν από τους κατοίκους τους μετά τον πόλεμο (και ιδιαίτερα μετά τον Εμφύλιο). Οι πόλεμοι ήταν απλώς η αφορμή και όχι η βασική αιτία της εγκατάλειψης. Στα πέτρινα αυτά χωριά μέχρι το '50 κυριαρχούσαν βυζαντινές αγροτικές τεχνικές. Τα νοικοκυριά έπρεπε να παράγουν όλα τα αναγκαία προϊόντα (δεν αγόραζαν και δεν πουλούσαν τίποτα). Έτσι συνέβαινε το παράδοξο να καλλιεργούν όλα τα αναγκαία δημητριακά και κηπευτικά μόνοι τους πάνω σε αυτήν την πέτρινη γη. Η ζωή ήταν μαρτύριο. Από παλιότερα πολλοί άντρες ξενιτεύονταν, αλλά επέστρεφαν στο χωριό. Μετα το '50 πήραν και την φάμιλία μαζί τους και έφυγαν για πάντα. Πήγαν στις πόλεις (ενός κι εκτός Ελλάδας). Η αγροτική παραγωγή εγκαταλείφθηκε εντελώς, τα χωριά ρήμαξαν. Στα 60-70 χρόνια που πέρασαν δεν υπήρξε ΚΑΝΕΝΑΣ σοβαρός προβληματισμός για τα παρατημένα αυτά χωράφια, ούτε στο επίπεδο της Πολιτείας, ούτε στο επίπεδο των ιδίων των ιδιοκτητών. Μια παράλογη σιωπή κάλυψε αυτό το πρόβλημα όλα τα χρόνια.

Κατάγομαι από ένα τέτοιο χωριό της ορεινής Ηπείρου (Δρυμάδες Πωγωνίου Ιωαννίνων). Ξέρω την πραγματικότητα «από πρώτο χέρι». Είμαι 85 ετών, ίσως ο μόνος «κόρθιος» ακόμη από την πρώτη γενεά των χωριανών μου. Ανησυχώ πάρα πολύ για την κατάσταση που επικρατεί εκεί. Το χωριό πεθαίνει μπροστά στα μάτια μας.

Οι άνθρωποι της πρώτης γενεάς, μετά τον Εμφύλιο, πήγαιναν στο χωριό από αίσθημα, φρόντισαν τα σπίτια τους και το χωριό ολόκληρο με αποτέλεσμα να υπάρχει σήμερα ένας κουκλιστικός οικισμός εκεί, αλλά χωρίς ανθρώπους πλέον: οι γέροντες πέθαναν, οι νέοι δεν πάνε στο χωριό. Οικονομική δραστηριότητα καμία. Λεφτά δεν βγαίνουν εκεί πλέον (ούτε ένα ευρώ). Το καφενείο του χωριού έκλεισε πριν 3 χρόνια. Η υπόθεση δυσχεραίνεται ιδιαίτερα από το γεγονός ότι εμείς είχαμε πολλά μικρά χωράφια και όχι ένα μεγάλο χωράφι. Γενικά οι χωριανοί μου είχαν 10-20 στρέμματα σε 20-30 μεριές. Η κατακερματισμένη αυτή ιδιοκτησία δεν αποτελεί αξία. Τα χωράφια αυτά σήμερα κανείς δεν τα ξέρει. Εκείνοι που τα ήξεραν πέθαναν. Οι σημερινοί απόγονοι όχι μόνο δεν ξέρουν τα χωράφια, αλλά ούτε καν τις τοποθεσίες. Δεν έχουμε έγκυρα αποδεικτικά έγγραφα. Δεν υπάρχουν κληρονομικά χαρτιά, τοπογραφικά με συντεταγμένες, σύγχρονα συμβόλαια, τίτλοι. Η μόνη γραπτή απόδειξη που έχουμε για τα χωράφια μας είναι ένα άριστο κτηματολόγιο της δεκαετίας του 1920, που γράφει μόνο σε πόσες τοποθεσίες έχει ο χωρικός τεμάχιο και πόσο μεγάλο (περίπου!) είναι αυτό το τεμάχιο. Με τον χρόνο τα χωράφια δασώθηκαν, ξεπλύθηκαν, έγιναν μη αναγνωρίσιμα. Αλλά και άνθρωποι δεν υπάρχουν πια που να τα χειριστούν. Λίγοι νέοι έρχονται για πολύ σύντομο χρονικό διάστημα στο χωριό (και μόνο το καλοκαίρι). Δυο-τρεις συνταξιούχοι μένουν εκεί και τον χειμώνα (χωρίς να καλλιεργούν).

Η Πολιτεία ποτέ δεν ασχολήθηκε με το ιδιοκτησιακό μας. Ποτέ δεν προβληματιστήκαμε για την χρησιμότητα και τις προοπτικές των χωραφιών μας. Από την δική μας πλευρά η κατάσταση δεν είναι καλύτερη: δεν υπάρχει κατάλληλη οργάνωση, συλλογικές δεσμεύσεις, δεν υπάρχει Κοινότητα. Όπως ξέρω παρόμοια είναι η εικόνα σε όλα τα γύρω χωριά. Σημειωτέον ότι τα χωριά αυτά είναι παραμεθόρια.

Και ενώ αυτή είναι η κατάσταση, η Πολιτεία μάς ανακάλυψε μόνον φέτος, με το Εθνικό κτηματολόγιο. Μας βάζει σε ένα φάκελο με τους ενεργούς αγρότες (της Θεσσαλίας, Μακεδονίας, Θράκης κ.τ.λ.) που δεν εφυγαν ποτέ από τον τόπο τους και ξέρουν τα χωράφια τους καλά. Παραλογία! Είμασταν που είμασταν φτωχοί και εγκαταλειμμένοι, τώρα μας τα παίρνουν κιόλας τα χωράφια μας. Διότι εμείς δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις του κτηματολογίου, όπως έγγραφα παραπάνω. Οι άνθρωποι αν κάτι έσπευσαν να καταθέσουν, αυτό είναι το σπίτι. Τα χωράφια δεν τα κατέθεσαν. Πήγα κι εγώ στο Γαλάτσι. Δέχτηκαν μόνο το σπίτι για το οποίο είχα συντεταγμένες. Τα χωράφια δεν τα δέχτηκαν, γιατί δεν είχα συντεταγμένες. Ζήτησαν συντεταγμένες για το κάθε χωράφι ξεχωριστά, παρ' ότι ήξεραν πολύ καλά ότι η περιοχή μας είναι αχατογράφητη και ότι εμείς είχαμε πολλά καμματάκια γής. Στο χωριό μου, π.χ. υπάρχουν μόνο δύο σημεία στον κτηματογραφικό χάρτη του Εθνικού Κτηματολογίου: η εκκλησία του χωριού και ένα εξωκκλήσι ...

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΔΕΧΟΜΑΣΤΕ
ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ
ΚΑΡΤΕΣ

Μαλάματα
Φωκίδας
Ελληνικά Κρέατα

ΦΘΙΩΤΙΔΑ

ΛΙΔΟΡΙΚΙ

ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ

ΜΑΛΑΜΑΤΑ

25ης Μαρτίου 18, Πετρούπολη
Τηλ.: 210.5068520

Λούστρα Επίπλων Αναπαλαιώσεις Επίπλων

Λουϊζίδης Παναγιώτης

Τηλ. 693.23.37.981

Μεταφορά με δικό μας
αυτοκίνητο

SERVICE
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ Κλιματιστικών
Οικιακών
Ηλεκτρικών Συσκευών

ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΑΝΙΟΛΟΣ
τηλ.: 210 5751847 • 210 5728616
6973 656 646

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ:

1. Η Πολιτεία να βάλει τα χωριά σαν το δικό μου σε άλλον φάκελο και να μας βοηθήσει ειδικά. Να μας δώσει νέα, μεγάλη παράταση για να προετοιμαστούμε καταλλήλως.

2. Η Πολιτεία να εμφυσήσει αισιοδοξία στους ανθρώπους μας για το μέλλον της περιοχής. Να πείσει (και να πειστεί) ότι τα χωράφια μας είναι προσοδοφόρα, αρκεί να βρούμε τις κατάλληλες καλλιέργειες. Σε μας ενδεικνύονται καλλιέργειες που δεν απαιτούν να είναι παρών ο καλλιεργητής όλον τον χρόνο. Εγώ προτείνω τρεις μορφές οικονομικής δραστηριότητας στα χωριά του Πωγωνίου: α) δένδροκομία (καρυδιές, λεφτοκαρυές, κρانيές, βατομουριές, καστανιές), β) υλοτομία, γ) κτηνοτροφία. Οι τρεις αυτές δραστηριότητες δεν αλληλοσυγκρούονται. Η προτεινόμενη λύση δεν αναγκάζει τον ιδιοκτήτη να φύγει από την πόλη και να εγκατασταθεί στο χωριό. Το χωριό θα φέρνει δεύτερο εισόδημα, ο ιδιοκτήτης θα έρχεται μια φορά τον χρόνο να μαζεύει την σοδιά.

3. Να εξαλείψουμε τον κατακερματισμό της αγροτικής περιουσίας μας πριν πάμε Εθνικό Κτηματολόγιο. Αυτή η δουλειά είναι απαραίτητος και αποκλειστικός όρος αν θέλουμε να περάσουμε Εθνικό κτηματολόγιο. Υπάρχουν τρεις τρόποι λύσεως αυτού του προβλήματος: α) αναδασμός, β) συνεταιρισμός, γ) συλλογική κατοχύρωση του συνόλου των χωραφιών μας στα ονόματα μας. Στο χωριό μου, όπως είπα παραπάνω, ο κάθε χωρικός είχε 20-30 μικρά αγροτεμάχια συνολικού εμβαδού 10-20 στρεμάτων. Υπήρχαν 93 νοικοκυριά. Συνολικά

το χωριό είχε περίπου 2000 μικρά τεμάχια. Αν διαλέξουμε τον αναδασμό τα 2000 τεμάχια θα γίνουν 93 μεγαλύτερα τεμάχια. Αν διαλέξουμε τον συνεταιρισμό, τότε τα 2000 τεμάχια θα γίνουν ένα μεγάλο τεμάχιο περίπου 2000 στρεμάτων με ιδιοκτήτη τον συνεταιρισμό. Αν διαλέξουμε την Τρίτη λύση, τα 2000 τεμάχια θα γίνουν επίσης ένα αδιαίρετο αγροτεμάχιο με ιδιοκτήτη εμάς τους ίδιους (με Σύλλογό μας, που θα πρέπει να έχει κατάλληλο Καταστατικό για να διαχειρίζεται συλλογική αγροτική περιουσία). Η τρίτη λύση είναι η καλύτερη και πολύ απλή. Παρακάμπτει τις δυσκολίες της ίδρυσης συνεταιρισμού. Για ένα τέτοιο μεγάλο κτήμα θα μπορούμε να ζητήσουμε επιδότηση από την Ε.Ε. Ένα δένδροκομικό μεγάλο κτήμα δεύτερου εισοδήματος, ιδιοκτησίας των ιδίων των κληρονόμων-δικαιούχων είναι η άριστη και η μοναδική εθνικά συμφέρουσα λύση: η γη θα μείνει σε ελληνικά χέρια και μάλιστα στα χέρια των φυσικών κληρονόμων. Κανένας δεν θα μείνει απ' έξω. Κανείς δεν θα πάρει το κομμάτι του άλλου. Όλοι θα ικανοποιηθούν τίμια. Δεν θα υπάρξει πλιάτσικο γης. Μετά η πολιτεία να περάσει όλο το αγρόκτημα στο Εθνικό Κτηματολόγιο σε μια πράξη.

Αυτός είναι ο μόνος τρόπος να γίνει τίμια και με ακρίβεια αυτή η μεταγραφή. Η άλλη λύση (που ακούγεται) στην οποία θα κατρακυλήσουμε αν δεν ενεργήσουμε τώρα, είναι να πάρει το κράτος τα χωράφια μας και να τα βγάλει σε πλειστηριασμό αργότερα. Η «λύση» αυτή θα φέρει αλλοδαπούς (τους πλειοδότες και τους εργάτες) στον τόπο και με τα χρόνια το Πωγωνί θα αφελληνιστεί.

4. Να γίνει μια ημερίδα για τα παραπάνω ζητήματα και να οργανωθούμε σε ένα Κίνημα Σωτηρίας των εγκαταλειμμένων χωριών όλοι οι ενδιαφερόμενοι και οι συμπαθούντες.

Η αμοιβή για τους κόπους μας σε αυτήν την μεταρρύθμιση θα είναι η ανάσταση των παρατημένων χωριών, τα χωράφια θα αξιοποιηθούν, θα τα πάρουν δια παντός έλληνες άνθρωποι: οι νόμιμοι κληρονόμοι. Θα αποτραπεί η εθνική συρρίκνωση, θα έλθει ο νόμος και η ασφάλεια. Αν βρούμε και πετρέλαιο στην Ήπειρο (εγώ είμαι υπέρ των γεωτρήσεων), τότε η Ήπειρος θα ξεπεράσει την καθυστέρησή της.

Επίσης η Πολιτεία να μας απαλλάξει από τις επεκτατικές ενέργειες του Δασαρχείου. Οι εκτάσεις για τις οποίες γράφω δεν ήταν ποτέ δασικές, ήταν χωράφια.

Πωλείται Κορωνέϊκο Λάδι
Αρίστης Ποιότητας!!!
Τηλ.: 693 2256602 - 693 6179981

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
Nektar &
Amvrosia
Επιλεγμένα
Παραδοσιακά
Προϊόντα
Της Ελληνικής Γής
ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ 82 ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. 2121056923
@nektar.amvrosia

Διαγνωστικό Ιατρείο Πετρούπολης
ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΟ - ΜΑΣΤΟΓΡΑΦΙΑ - ΥΠΕΡΗΧΟΙ - TRIPLEX ΑΙΤΕΙΩΝ
ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΕΣ - ΚΕΦΑΛΟΜΕΤΡΙΚΕΣ
ΜΕ ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΟΣ
Θεσσαλίας 71, Πετρούπολη,
Τηλ. : 210 50.19.312, Κιν. : 6944904829
ΔΕΧΕΤΑΙ : 8 - 11 & 5 - 8 & ΣΑΒΒΑΤΟ ΚΑΤΟΠΙΝ ΡΑΝΤΕΒΟΥ
ΤΗΛ. ΟΙΚΙΑΣ : 210 80.74.307
e - mail : vagpap1412@gmail.com

Ανδρέου Αικατερίνη - Μαρία
Φαρμακοποιός
Σύμβουλος Υγείας
Ομοιοπαθητικός
Φαρμακοποιός
Διεύθυνση: Περικλέους 61 & Ανθέων, Περιστέρι
τηλ: 210-5012787, FAX: 210-5029308, ΚΙΝ: 6936716315
e-mail: rinio_andreou@yahoo.gr

Αγροτοκτηνοτροφικά προϊόντα στην Ελλάδα Παραγωγή και επάρκεια

Γράφει ο Ιωάννης Αραβανής, κτηνίατρος

Είναι γνωστόν ότι στην Ελλάδα λόγω της μεγάλης ηλιοφάνειας ευδοκούν πάρα πολλά είδη φυτών, όπως βότανα, δημητριακά, όσπρια, εσπεριδοειδή, ελιές και αμπέλια, που μόνο λόγω της έντονης φωτοσύνθεσης ήπιου κλίματος και κατάλληλων εδαφών είναι δυνατόν να έχουν μεγάλες αποδόσεις, όταν καλλιεργούνται. Δια τον λόγο αυτό οι καλλιέργειες σε μεγάλο ποσοστό μπορούν να αποδώσουν εάν, όχι κατά αποκλειστικότητα αλλά σε μεγάλο ποσοστό με τους βιολογικούς τρόπους καλλιέργειας, χωρίς φυσικά να αποκλείουμε εντελώς τα φυτοφάρμακα και τα χημικά λιπάσματα, που χρησιμοποιούνται στους συμβατικούς τρόπους καλλιέργειας, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε θέποιες λιγοστές μεμονωμένες περιπτώσεις, που λόγω δυσμενών καιρικών παραγόντων οι βιολογικοί τρόποι καλλιέργειας κάπου υστερούν ή δεν ανταποκρίνονται σε όλες τις περιπτώσεις. Η χρήση μικρών ποσοτήτων φυτοφαρμάκων και χημικών λιπασμάτων μπορούν να δώσουν λύσεις, εφόσον χρησιμοποιούνται από επιστήμονα σε άκρας απαραίτητες περιπτώσεις και όχι όμως να γίνεται κατάχρηση, όπως γίνεται τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας.

Δυστυχώς σήμερα η κατάχρηση αυτών έχουν προκαλέσει τόσα προβλήματα, που σήμερα να μιλάμε περισσότερο για τις παρενέργειές τους ξεχνώντας τη θετική τους προσφορά. Γι' όλες αυτές τις παρενέργειες που προκάλεσαν στο περιβάλλον στους ανθρώπους στα φυτά και στα ζώα την ευθύνη δεν φέρουν αυτά τα προϊόντα, όσον ότι στην χρήση τους υπερέβημεν το μέτρο και ειδικά στην Ελλάδα που από αρχαιότατων χρόνων έχουμε σαν οδηγό μας το "παν μέτρον άριστον" και το "μηδέν άγαν".

Έτσι στη χώρα μας λόγω των ευεργετημάτων που έχουμε, όπως αναφέραμε ανωτέρω (ηλιοφάνεια, ήπιο κλίμα, καλά πλούσια εδάφη σε στοιχεία), ενώ οι καλλιέργειες θα έπρεπε να ακολουθούν τον βιολογικό τρόπο ανάπτυξης κατά 90% και 10% συμβατικούς τρόπους, από άστοχες και επιτόλαιες ενέργειες, ακολουθούμε ακριβώς τα ίδια ποσοστά, αλλά ανάποδα (10% βιολογικές καλλιέργειες και 90% συμβατικές). Εάν λοιπόν δεν επέμβουμε δυναμικά και γρήγορα θα καταστρέψουμε τις καλλιεργήσιμες εκτάσεις της χώρας μας ανεπανόρθωτα.

Οι βόρειες χώρες της Ευρώπης, όπως Ολλανδία, Δανία, Γερμανία κ.ο.κ. λόγω μικρής ηλιοφάνειας και δυσμενούς κλίματος και φτωχών εδαφών αναγκάζονται να καλλιεργούν με τους συμβατικούς τρόπους προκειμένου να εξασφαλίσουν κάποιες ποσότητες αγροτικών προϊόντων για να επιβιώσουν, έστω και αν είναι μειωμένης θρεπτικής αξίας. Στην Ελλάδα όμως, όπως προαναφέραμε, μπορούν να παραχθούν σε αφθονία αγροτικά προϊόντα πρώτης ποιότητας με βιολογικούς τρόπους ποσότητες, τις οποίες θα χρησιμοποιήσουμε για την διατροφή μας και αυτές που περισσεύουν να τις εάγουμε στις χώρες της βόρειας Ευρώπης, για να εμπλουτίζουν και τα μειωμένης ποιότητας δικά τους.

Στις βόρειες χώρες της Ευρώπης, λόγω δυσμενών συνθηκών των χωρών τους, από ανάγκη χρησιμοποιούν τους συμβατικούς τρόπους, διότι βιολογικές καλλιέργειες είναι αδύνατο να παραχθούν, ενώ στην Ελλάδα χρησιμοποιούμε τους συμβατικούς τρόπους από ανοησία, εφόσον οι βιολογικοί τρόποι ενδείκνυνται, λόγω τέλειων συνθηκών που επικρατούν στη χώρα μας, για παραγωγή αγροτικών προϊόντων. Στη βόρειο Ευρώπη ο συμβατικός τρόπος καλλιέργειών έχει προκαλέσει πολλές δυσκολίες, τα αδιέξοδα μεγάλα και παρ' όλον που διατείνονται ότι έχουν τέλεια μέσα επιστημονικά οι σκοποί τους είναι συγκεκριμένοι και συνέχεια ανακυκλώνουν τα ίδια λάθη.

Μέσα στο καθημερινό πιάτο του φαγητού τους αθροίζονται πολλές χημικές ουσίες, που έχουν επίπτωση στην υγεία τους, αρχής γενομένης από τις επιβλαβείς ουσίες που προσλαμβάνουν από τα αγροτοκτηνοτροφικά προϊόντα.

Στον πρωτογενή, λοιπόν, τομέα αυτόν της παραγωγής αγροτικών προϊόντων, αλλά και στον δευτερογενή, δηλαδή τη μεταποίηση ή την βιομηχανία τροφίμων και ζωοτροφών, εκεί που το αγροτικό προϊόν μετατρέπεται σε τρόφιμο χρησιμοποιούνται για διάφορους λόγους χημικές ουσίες ή σκευάσματα. Έτσι στον αγρό, για την προστασία της παραγωγής χρησιμοποιούνται φυτοφάρμακα (εντομοκτόνα, ακαρεοσκοπούς, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα κ.ά.). Στις καλλιέργειες χρησιμοποιούνται χημικά λιπάσματα (αζωτούχα, φωσφορούχα, καλιούχα κ.ά.).

Στα τρόφιμα, αλλά και στις ζωοτροφές προστίθενται διάφορες ουσίες, τα πρόσθετα, δηλαδή χημικές ουσίες ή μικροοργανισμοί που δεν περιλαμβάνονται από τη φύση τους σ' αυτά τα υλικά, όπως συντηρητικά, αντιοξειδωτικά, προβιοτικά κ.ο.κ. Στις ζωοτροφές προστίθενται, όχι τώρα στην Ευρώπη, αλλά συνεχίζεται να χορηγούνται στην Αμερική και αλλαχού ορισμένες ορμόνες, αλλά και αντιβιοτικά. Τα τελευταία όχι για προληπτικούς ή θεραπευτικούς σκοπούς, αλλά για να βελτιώσουν την εκμετάλλευση του σιτηρέσιου από το ζώο, δηλαδή να παράγουμε περισσότερο προϊόν με λιγότερη τροφή. Όλα τα ανωτέρω ή μερικά εξ αυτών θα μπορούσαν να μην αποτελούν πρόβλημα, αν χρησιμοποιούνταν σωστά. Δηλαδή σύμφωνα με τη δόσολογία που έχει μελετηθεί γι' αυτά και την παύση της χορήγησής τους αρκετό χρόνο πριν από τη συγκομιδή του καρπού ή τη σφαγή του ζώου. Ακριβώς, όπως αυτή προβλέπεται από τους κανόνες που προκύπτουν από ερευνητικές εργασίες, που διεξήχθησαν για την αδειοδότησή τους. Στην πράξη, όμως, λόγω δυσμενών συνθηκών στις χώρες αυτές (Γερμανία, Ολλανδία, Δανία, Βέλγιο) μικρής ηλιοφάνειας και φτωχών, καλλιεργήσιμων εδαφών καιροφυλαχτεί η έλλειψη μέτρου. Η αισχροκέρδεια. Κάτι που θα μπορούσε να αποφευχθεί σε μεγάλο βαθμό στις καλλιέργειες των χωρών της Νότιας Ευρώπης (Πορτογαλία, Ιταλία, Ελλάδα, Ισπανία), λόγω ευνοϊκών συνθηκών για τις καλλιέργειες, που θα μπορούσαν, εκτός του αποκλειστικού βιολογικού τρόπου, ένα μικρό ποσοστό με το συμβατικό τρόπο καλλιέργειας και να εάγονται τ' ανάλογα συμπεράσματα πάντα σε συνεργασία των χωρών νοτίου και βόρειο Ευρώπης. Πέραν των ανωτέρω χημικών ουσιών, που σκόπιμα χρησιμοποιεί ο γεωργός ή ο κτηνοτρόφος για να αυξήσει την παραγωγή του, υπάρχουν και άλλα χημικά που παρεισφύρουν στα αγροτικά προϊόντα ή τα τρόφιμα, τυχαία από το περιβάλλον και αποτελούν παράγοντες κινδύνου για την ασφάλεια και την υγεία του καταναλωτή. Τέτοιον παράγοντες κινδύνου είναι τριών ειδών: βιολογικοί, χημικοί και φυσικοί.

Στους βιολογικούς παράγοντες ανήκουν οι διάφοροι παθογόνοι μικροοργανισμοί, όπως η σαλμονέλα, το καμπυλοβακτηρίδιο, η λιστέρια, το κλωστρίδιο κ.λ.π., καθώς και η αταξινόμητη παθογόνος οντότητα το «prion –ιός πρωτεΐνης» που προκάλεσε και προκαλεί την διαβόητη νόσο των τρελών αγελάδων. Στα χημικά ανήκουν κατ' αρχήν ουσίες που απαντούν, από τη φύση τους στα φυτά, αλλά είναι τοξικές, όπως τα αλκαλοειδή. Συγκεκριμένα ένα αλκαλοειδές, η σκοπαλαμίνη που απαντάται στους σπόρους του φυτού *Datura stramonium*, ενός ζιζανίου, δηλαδή ενός φυτού που φύεται χωρίς να το σπείρουμε, όταν αναμειχθούν με εδωδιμους σπόρους καλλιεργούμενων φυτών, όπως τα όσπρια, προκαλούν

δηλητηριάσεις. Ένας άλλος τομέας τοξίνων, δηλ. τοξικών ουσιών που προέρχονται από εκκρίσεις ή προϊόντα μεταβολισμού μικροοργανισμών αποτελούν οι μυκοτοξίνες. Η πιο μελετημένη απ' αυτές η αφλατοξίνη δηλ. η τοξίνη του μύκητα *Aspergillus flavus*, που προκαλεί θανάτους σε πάπιες υδρόρριθες, όρνιθες και στους νεοσσούς σαν συστατικό του σιτηρεσίου τους. Έκτοτε έχει αποδειχθεί ότι είναι καρκινογόνος και ότι περνάει από τις ζωοτροφές μέσω του ζώου στο γάλα της αγελάδας. Αργότερα βρέθηκε σε πολλές φυτικές ύλες ζωοτροφών κυρίως υποπροϊόντα ελαιούχων σπόρων όπως βαμβακόπιτα αλλά και σε δημητριακού καρπούς. Μετριάται σε επίπεδα εκατομμυριοστού του γραμμαρίου.

Μία άλλη μεγάλη κατηγορία χημικών ρυπαντών στα τρόφιμα είναι οι βιομηχανικοί ρύποι. Κατ' αρχήν τα βαρέα μέταλλα, όπως μόλυβδος, ο υδράργυρος, το κάδμιο κ.λ.π. Αυτά μετριάται σε χιλιοστά του γραμμαρίου και μπορούν να προκαλέσουν σοβαρές βλάβες στον οργανισμό, ακόμη και θανάτους. Ένας πολύ σοβαρότερος μικρο-ρυπαντής των τροφίμων, μιας και μετριάται σε απειροελάχιστα επίπεδα, δηλαδή δισεκατομμυριοστού του γραμμαρίου είναι οι διοξίνες. Είναι όμως θανατηφόρες σε μεγαλύτερες συγκεντρώσεις. Ο ρυπαντής αυτός που είναι άορατος και είναι πολύ δύσκολο να μετρηθεί, εκλύεται στην ατμόσφαιρα από βιομηχανικές καύσεις ή καύσεις αστικών αποβλήτων, όπου αναπτύσσονται πολύ υψηλές θερμοκρασίες, κατά τις οποίες δεν χρησιμοποιούνται ειδικά δαπανηρά φίλτρα. Έτσι μέσω ζωοτροφών μεταφέρονται στην τροφική αλυσίδα. Ένα σοβαρό επεισόδιο των διοξινών συνέβη στο Βέλγιο το 1999, όπου Βέλγιοι ειδικοί με ειλικρινή σπαραγμό ψυχής ανακοίνωσαν την αιτία του επεισοδίου των διοξινών. Την επομένη ημέρα έπεσε η κυβέρνηση Ντεάν.

Τέτοιες χώρες σαν το Βέλγιο αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα διάθεσης των αποβλήτων και επειδή δεν έχουν την ανάλογη γη για να τα διαθέσουν (το Βέλγιο έχει έκταση σαν τη Πελοπόννησο), προβαίνουν σε εντατικοποιημένη ανακύκλωση των αποβλήτων. Μεταξύ των άλλων ανακυκλώνονται για ζωοτροφές και τηγανισμένα λίπη και έλαια, αφού υποστούν ορισμένη κατεργασία. Το λάθος έγινε κατά την κεντρική συλλογή των τηγανισμένων λαδιών με καμένα μηχανέλαια, τα οποία είναι «πηγές» διοξινών και ειδικότερα εξαντλημένα λάδια μετασχηματιστών, που είναι πλήρη από PCBs.

Θα ήταν αφέλικα βέβαια να πιστεύει κανείς ότι η κτηνοτροφία τέτοιων χωρών σαν του Βελγίου παίρνει τα θρεπτικά συστατικά, που απαιτούνται για την παραγωγή των ζώων μόνο από τη βοσκή. Το Βέλγιο που έχει έκταση όσο η Πελοπόννησος μπορεί να πλημμυρίσει τον κόσμο σε κτηνοτροφικά προϊόντα. Η κτηνοτροφία του, βέβαια, δεν στηρίζεται μόνο στο χλωρό χορτάρι. Εξάλλου η Αμβέρσα είναι από τα μεγαλύτερα λιμάνια της Ευρώπης για εισαγωγή συμπυκνωμένων ζωοτροφών (καρπών δημητριακών και σπερμάτων ψυχανθών, υποπροϊόντων γεωργικών βιομηχανιών και άλλων φθηνών πρώτων υλών ζωοτροφών), έτσι που τα σιτηρέσια των ζώων στις χώρες αυτές μόνο το ένα τρίτο προέρχεται από δημητριακού καρπούς (στην Ελλάδα περιέχονται 60-70%).

Ο όρος «διοξίνες» αναφέρεται σε μία ομάδα χλωριωμένων αρωματικών ενώσεων που παράγονται από καύσεις. Τα πρώτα συμπτώματα, κατά την εκκώλυση αυγών για την παραγωγή νεοσσών από όρνιθες που είχαν καταναλώσει ρυπασμένη με διοξίνη ζωοτροφή, στην οποία είχε προστεθεί ραφινάρισμαμένο λάδι ακραία ρυπασμένο με διοξίνες, φάνηκαν τον Ιανουάριο του 1999 στο Βέλγιο. Δώδεκα χρόνια

μετά, ξέσπασε άλλο μεγάλο σκάνδαλο με διοξίνες στη διατροφή των ζώων στη Γερμανία. Λες και δεν πέ-
ρασε μία ημέρα! Λες και δεν βάλανε καθόλου μυαλό!
Και η Γερμανία θεωρείται η σοβαρότερη χώρα της ΕΕ
στους ελέγχους. Ενώ η περίπτωση της ασθένειας των
τρελών αγελάδων με τον ιο πρωτεΐνης (prion) και τα
κρεατάλευρα έμεινε γνωστή ως «σκάνδαλο», μιας
και υπήρξε ηθελμημένη δράση για μείωση του χρό-
νου και της θερμοκρασίας αποστείρωσης των κρεα-
τάλευρων, η περίπτωση των διοξινών έμεινε γνωστή
ως «επεισόδιο» μιας και ήταν ατύχημα, λόγω ενός πε-
ρίεργου τρόπου συλλογής χρησιμοποιημένων ελαι-
ων για ανακύκλωση όπου παρεξήγησαν έλαια με-
τασηματιστών πλήρων από PCBs.

**Στις σύγχρονες γεωργικές πρακτικές, ο σκοπός
του να μεγιστοποιεί κανείς τα κέρδη με το να ελα-
χιστοποιεί τα κόστη, μέσω της ανακύκλωσης απο-
βλήτων, τείνει να εξαπλωθεί και εμφανίζεται ότι έ-
ναι πλέον αναπόφευκτη η ρύπανση των γεωργικών
προϊόντων με ανεπιθύμητες ουσίες.** Ένας από τους
κύριους ρυπαντές είναι οι διοξίνες. Κάτω από αυτήν
την ονομασία υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός ενώσε-
ων, μερικές από τις οποίες είναι πολύ τοξικές και επι-
βλαβήματα καρκινογόνες. Σχηματίζονται σαν παρα-
προϊόντα σε μία σειρά από βιομηχανικές και θερμι-
κές διαδικασίες και εισέρχονται στο περιβάλλον με
διάφορους τρόπους. Το μεγαλύτερο μέρος της περι-
βαλλοντικής ρύπανσης με διοξίνες προέρχεται από
την παραγωγή ενέργειας και την βιομηχανική δραστη-
ριότητα. Οι θάλασσες της Βόρειας Ευρώπης (βαλτι-
κή θάλασσα κ.λπ.) δέχονται πληθώρα υπολειμμάτων
από τις βιομηχανίες των περιοχών τους. Βρίθουν διο-
ξινών και τα ιχθυάλευρα και κυρίως το ιχθυέλαιο που
παράγονται στις θάλασσες αυτές είναι οι πιο βαριά
ρυπασμένες ζωοτροφές.

Είναι ξεκάθαρο ότι ένας λόγος έκθεσης του αν-
θρώπου στις διοξίνες είναι τα τρόφιμα, με τα τρόφι-
μα ζωικής προέλευσης να αποτελούν το κυρίαρχο
μέτωπο της ρύπανσης. Επίσης εμφανίζεται ότι για
τις διοξίνες η ρύπανση των τροφίμων είναι άμεσα
συνδεδεμένη με τη ρύπανση των ζωοτροφών. Επο-
μένως εάν κάποιος θελήσει να μειώσει τη ρύπανση
στην τροφική αλυσίδα, είναι σημαντικό να υποθετή-
σει μέτρα ελέγχου στις ζωοτροφές. Πριν 10 χρόνια
η ΕΕ είχε την σκληρή εμπειρία μιας σειράς συμβά-
ντων που ενέπλεξαν την ρύπανση της τροφικής αλ-
υσίδας με διοξίνες.

**Τέλος δυνητικά προβλήματα θα μπορούσαν να
αποτελέσουν και οι Γενετικά τροποποιημένοι ορ-
γανισμοί, αδοκίμως αποκαλούμενοι «μεταλλα-
μένα».** Το θέμα των γενετικά τροποποιημένων τρο-
φίμων και ζωοτροφών στο οποίο εμπλέκονται τερά-
στια χρηματικά ποσά και συμφέροντα κυρίως στην
Αμερική, αλλά και στην Ευρώπη είναι και αυτό μία
μεγάλη πληγή, που αν δεν θεραπευτεί θα προκαλέ-
σει ανεπανόρθωτες ζημιές στο περιβάλλον και στον
άνθρωπο. Σ' αυτό το θέμα την ιδανική λύση την έχει
η χώρα μας και οι χώρες της Νοτίου Ευρώπης, την
οποία θα αναπτύξουμε παρακάτω.

**Έτσι λοιπόν με τους συμβατικούς τρόπους πα-
ραγωγής αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων
οι Βορειοευρωπαίοι καταναλωτές θα έχουν καθη-
μερινά στο πιάτο τους α) υπολείμματα εντομοκτό-
νων, ακαρεοκτόνων, μυκητοκτόνων και ζιζανιοκτό-
νων φυτοφαρμάκων, β) υπολείμματα αζωτούχων,
φωσφορούχων και καλιούχων λιπασμάτων, γ) υπο-
λείμματα συντηρητικών και αντιοξειδωτικών ουσι-
ών, δ) ορμόνες και αντιβιοτικά αποκλειστικά στην
Αμερική και εν μέρει στην Ευρώπη, ε) πιθανόν να
υπάρχουν παθογόνοι μικροοργανισμοί, σαλμονέλες,
καμπυλοβακτηρίδια, λιστέριες, κλωστρίδια κ.λπ. κα-
θώς και ο αταξινόμητος παθογόνος παράγων προϊόν
πρωτεΐνης (prion), που προκάλεσε και προκαλεί την
νόσο των τρελλών αγελάδων, ζ) υπολείμματα χημι-
κών τοξικών ουσιών, όπως αλκαλοειδή, μυκοτοξίνες,
η) υπολείμματα βαρέων μετάλλων, όπως μόλυβδος,
υδράργυρος, κάδμιο κ.λπ, θ) υπολείμματα διοξινών
και τέλος (αν υπάρχει τέλος στην κατηγορία και μόνο
η αρχή, εφόσον ενός κακού μύρια έπονται) γενετι-
κά τροποποιημένους οργανισμούς (μεταλλαγμένα).**

Λύσεις στα αδιέξοδα

Και τώρα θα περιγράψουμε τις λύσεις που μπορεί
να δοθούν από τις χώρες της νότιας Ευρώπης (PIGS
κατά τους Γερμανούς) Πορτογαλία, Ιταλία, Ελλάδα
και Ισπανία, που όπως αναφέρθηκε ανώτερος λόγω
ηλιοφάνειας, ηπιού κλίματος και πλουσίων παραγω-
γικών εδαφών, παράγονται αγροτικά και κτηνοτρο-
φικά προϊόντα με βιολογικούς τρόπους. Πριν περι-
γράψω τα θετικά αποτελέσματα που θα έχουν οι βι-
ολογικές καλλιέργειες στην Ελλάδα προτείνω σε όλες
τις υπηρεσίες των υπουργείων που εμπλέκονται με
διάφορους τρόπους στην παραγωγή αγροτικών και
κτηνοτροφικών προϊόντων με διάφορα κονδύλια, που
θα εξασφαλίσουν είτε από την κοινή αγροτική πολι-
τική της Ευρώπης (ΚΑΠ), είτε από την τράπεζα επεν-
δύσεων της χώρας μας, είτε από άλλους πόρους να
χρηματοδοτήσουν επιτροπές από επιστήμονες με
γνώσεις, κτηνιάτρους, γεωπόνους, χημικούς, ιχθυο-
λόγους, δικηγόρους, ιατρούς που σε κάθε νομό της
χώρας μας να ερευνήσουν ποιες καλλιέργειες αγρο-
τικές ευδοκούν.

**Στον κάθε νομό σ' αυτές τις φυτικές καλλιέργει-
ες ως λίπασμα για ενίσχυση στα χωράφια θα χρη-
σιμοποιούνται φυτοχώματα, κομπόστ και βιολογι-
κά λιπάσματα.** Στα ελληνικά πανεπιστήμια φυτικής
παραγωγής και ΤΕΙ έχουν πολλές δεκαετίες που ασχο-
λούνται επιστημονικά και εργαστηριακά με την πα-
ραγωγή τέτοιων προϊόντων. Εκ πείρας έχω διαπιστώ-
σει ότι δεν υστερούν σε τίποτε από τα χημικά λιπά-
σματα σε αποδόσεις, δεν έχουν δε τις παρενέργει-
ες των χημικών. Εμπλουτίζουν το χώμα με το άζω-
το, φώσφορο και κάλιο που χρειάζεται, απορροφά-
ται βραδέως και δεν μολύνει τους υδροφόρους ορί-
ζοντες, τα ποτάμια, τις λίμνες και τις θάλασσες. Το
χώμα γίνεται πορώδες, συγκρατεί οξυγόνο και ευνο-
είται η ανάπτυξη μικροοργανισμών, που έχουν σχέση
με την ευφορία του χώματος και την αναπνοή. Μόνο
οι εργάτες πρασίνων των Δήμων, με την υπόδειξη ει-
δικευμένων γεωπόνων να συντονιστούν στο καθαρί-
σμα των δένδρων αρκεί να εξασφαλιστεί πρώτης ποι-
ότητας κομπόστ. Συγκεκριμένα οι Δήμοι σήμερα δι-
αθέτουν μηχανήματα τα οποία δύνανται να αλευ-
ροποιούν τα κλαδιά. Αυτά στη συνέχεια μπορεί να το-
ποθετούνται σε τάφρους (βαθείς λάκκους). Εκεί
με τις κατάλληλες ζυμώσεις, ύστερα από μερικούς
μήνες τα κλαδιά γίνονται πρώτης ποιότητας φυτό-
χωμα κομπόστ και βιολογικό λίπασμα.

Σε κάθε νομό θα καταγραφούν από τους επιστή-
μονες της κάθε ειδικότητας τα έντομα, ακάρεα, μύ-
κητες και ζιζάνια που απειλούν τις φυτικές καλλιέρ-
γειες των νομών και θα ανακαλύψουν βιολογικούς
τρόπους καταπολέμησής τους, που δεν έχουν παρε-
νέργειες, όπως τα φυτοφάρμακα. Πάνω σ' αυτό το
θέμα υπάρχει πλούσια γνώση, την οποία κατέχουν οι
αγρότες μας από τις προηγουμένως γενιές καλλιερ-
γητών, που τα τελευταία χρόνια λόγω του ρεύματος
του εκμοντερνισμού δεν χρησιμοποιούνται. Η γνώση
υπάρχει και επιβάλλεται σήμερα να έρθει στην επι-
φάνεια από τους επιστήμονες. Μερικά ζιζάνια των
φυτών έχουν γίνει ανθεκτικά, διότι μεταλλάχθηκαν
ύστερα από την αντίστασή τους στα φυτοφάρμακα.

**Από αφέλια ίσως και από το φιλότιμό μας (για
να μη φέρουμε αντίρρηση στους Ευρωπαίους) δεχθή-
καμε τις μονοκαλλιέργειες, οι οποίες αδυνατούν
τα χώματα, οπότε χρειάζονται τα φυτά περισσότερο**

νέρο και ευκολότερα προσβάλλονται από ασθένει-
ες. Σε κάθε νομό λοιπόν οι επιστήμονες θα συνδυ-
άζουν πολυκαλλιέργειες σε συνεννόηση βέβαια με
τους εμπόρους και τα επιμελητήρια δια την πώληση
των προϊόντων της περιοχής, εφόσον πάντα υπάρ-
χει απόθεμα για τις ανάγκες των κατοίκων. Όλα τα
αγροτικά προϊόντα που παράγει η ελληνική γη είναι
θρεπτικότερα και νοστιμότερα και κυρίως περιζήτη-
τα στις ξένες αγορές. Τα τελευταία τριάντα χρόνια
έχουν ατονήσει οι εξαγωγές, διότι λόγω ΕΕ έχουν
αναλάβει τις ελληνικές εξαγωγές Γερμανοί, Ολλαν-
δοί και Γάλλοι που δημιουργούν προβλήματα. Θο-
λώνουν τις καταστάσεις στην εμπορία, δημιουργούν
εμπόδια στους ελληνικούς συνεταιρισμούς παραγω-
γής και εμπορίας των προϊόντων μας.

Τα τελευταία τριάντα χρόνια 2000 συνεταιρισμοί
μας παραγωγής και εμπορίας προϊόντων μας υπολει-
τουργούν, διότι την εργασία τους ανέλαβαν οι γερ-
μανικές και ολλανδικές πολυεθνικές. Μας κλέβουν τα
προϊόντα μας και μας μολύνουν τα εδάφη μας μπρο-
στά στα μάτια μας κι εμείς με το διαίρει και βασιλεύει
και με τις μίζες μένουμε άπραγοι... Τώρα όμως χρει-
άζεται τόλμη και αρετή για να προασπίσουμε αυτά
που έχουμε. Παρεμπιπτόντως στις πολυκαλλιέργειες
εάν ενδιάμεσα σπέρνουμε στα χωράφια μας και τρι-
φύλλι ή οποιοδήποτε άλλο ψυχανθές φυτό (κουκιά),
η επόμενη καλλιέργεια έστω δημητριακών έχει του-
λάχιστον 30% μεγαλύτερη απόδοση. Κι αυτό γιατί τα
ψυχανθή δέσμευσαν άζωτο στο χώμα, το οποίο χρη-
σιμοποιούν τα δημητριακά για την ανάπτυξή τους.

**Οι επιστήμονες θα κάνουν μελέτες σε κάθε νομό
πως θα συντηρούνται στις αποθήκες τα προϊόντα.**
Υπάρχουν πατροπαράδοτοι τρόποι με τέλεια εφαρ-
μογή, όπως λ.χ. με βότανα που περιέχουν αιθέρια
έλαια κ.λπ. Βέβαια σε κάθε ψυκτικό με παραγωγή
πρέπει να κατασκευάζονται ψυκτικοί θάλαμοι για να
συντηρούνται τα νωπά τρόφιμα μέχρι να πωλη-
θούν. Οι ψυκτικοί θάλαμοι, όπου θα εγκαθίστανται,
θα είναι για τις περιοχές, κέντρα συντήρησης προϊ-
όντων, αλλά και εμπορίας.

Τα βιολογικά προϊόντα είναι τελείως ακίνδυνα.
Στην περίπτωση μάλιστα που εμπειρεύουν και αι-
θέρια έλαια είναι και χρήσιμα στον οργανισμό. Πε-
ριττό να αναφέρουμε ότι σ' όλες τις χώρες του κό-
σμου είναι γνωστά τα οφέλη των βοτάνων στις ασθέ-
νεις. Πολλές φαρμακευτικές εταιρίες αλλά και εται-
ρίες τροφίμων κατευθύνονται στην παραγωγή φαρ-
μάκων και εδεσμάτων από βότανα. Από τα 5000 βό-
τανα που υπάρχουν στη γη, τα 3500 φύονται και ευ-
δοκούν στην Ελλάδα. Από δε τα 3500 τα 2000 φύ-
ονται μόνο στην Κρήτη.

Ο επιστήμονες της κάθε περιοχής θα ενδιαφερ-
θούν για την αξιοποίηση φυτικών υπολειμμάτων σε
συνεργασία με τους Δήμους. Όλοι οι Δήμοι φιλοξε-
νούν λαϊκές αγορές αγροτικών προϊόντων. Τα υπο-
λείμματα των λαϊκών ανέρχονται σε χιλιάδες τόνους
τροφής, πρώτης ποιότητας για διατροφή των μηρυ-
καστικών έως 30% του σιτηρεσίου. Αρκεί την ίδια
ημέρα να αποβάλλουν την υγρασία για να μην μου-
χλιάζουν. Ο κάθε Δήμος σε μία απομακρυσμένη πε-
ριοχή θα φτιάξει ξηραντήρια που θα παίρνουν ενέρ-
γεια όχι από το ηλεκτρικό ρεύμα, αλλά από τον ήλιο
(ηλιακό συλλέκτης).

Δεν πρέπει να παραβλέπουμε ότι η Ελλάδα δέ-
χεται κάθε χρόνο 20.000.000 τουρίστες. Οι περισσό-
τεροι από τις βόρειες χώρες. Σίγουρα θ' αγοράζουν
τρόφιμα για να φάνε και ίσως επειδή θα είναι πολύ
ανώτερης ποιότητας από τα δικά τους να παίρνουν
και για το σπύτι τους. Πιστεύω ότι η Ελλάδα θα βελ-
τιώσει πολύ το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ)
και θα βελτιώσει πολύ την οικονομία όταν παρά-
γει αγροτικά προϊόντα για να συντηρούνται οι Έλ-
ληνες και επί πλέον να ταΐζει και τα 20 εκατομμύρια
τουρίστες. Θα έρχεται συνάλλαγμα και θα μένει. Σή-
μερα από ανοησία δίνουμε 6 δισεκ. Ευρώ για εισα-
γωγή αγροκτηνοτροφικών προϊόντων επιβαρημέ-
να μ' όλες τις χημικές ουσίες που αναφέραμε. Αυτό
πρέπει κάποια στιγμή να σταματήσει.

Αναδημοσίευση από την εφημερίδα «Στύλος Ορθοδοξίας»

Κονδύλης
ωροστατικός

ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΟΣ

Αγ. Δημητρίου 4 - Πετρούπολη
Τηλ.: 210 50 19 770, κιν.: 6944 415 318

Πάντα φρέσκα!

Τα καθαρίζουμε
εμείς για εσάς!

ΠΩΛΗΣΗ
ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ

25ης Μαρτίου 37, Πετρούπολη
Τηλ.: 210 50 66 890

25ης Μαρτίου 87, Πετρούπολη
Τηλ.: 210 50 12 020 f Γρι-Γρι

Νίκος Χαντζόπουλος
Πολιτικός Μηχανικός Τ.Ε.

+30 6974 451 709
n.chantzopoulos@akramd.gr
Γ. Κονδύλη 5, Καρπενήσι
36 100 - Ευρυτανία
t.:+30 2237 0 25196

Φώτος Κοσμάς
Ξυλουργικές εργασίες

Κορίνθου 26, Καματερό
Τ 210 2387 614
Κ 6945 244 541

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ SERVICE ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ

Αφοι **ΒΛΑΣΟΠΟΥΛΟΙ**

ΦΩΤΟΜΑΡΑ 54 & ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ 16
Ν. ΚΟΣΜΟΣ • ☎ 9227329 - 9214370

Husqvarna

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ
ΑΛΥΣΟΠΡΙΟΝΑ - ΘΑΜΝΟΚΟΠΤΙΚΑ
ΣΚΑΠΤΙΚΑ - Η/Ζ - ΜΠΟΡΝΤΟΥΡΑΣ
ΦΥΣΗΤΗΡΕΣ - ΦΡΕΖΕΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ
Περικλέους 56

Τηλ.: 2155300296
Κιν.: 6988260805

e-mail: keramidask@outlook.com.gr

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ
ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ

“ΤΣΩΝΟΣ”®

ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΘ/ΔΑΣ • Τ.Κ. 35 017

Τηλ. 22360 31221 & 22360 31000 • Κιν. 6974 106567

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΡΑΜΑΤΙΩΤΗΣ

25ns ΜΑΡΤΙΟΥ 165 (ΣΤΑΣΗ ΚΑΨΗ) ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. ΓΡΑΦ.: 210 50 19 520 - 210 50 51 800 FAX
ΚΙΝ. 6978 999620

IVORY

Athens - est 1989

Υπόδημα - Τσάντα - Δερμάτινο ρούχο

25ης Μαρτίου 155 • Τ.Κ. 13232
Τηλ.: 210 5013948
e-shop: www.ivory.com.gr
e-mail: info@ivory.com.gr
ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ

ΔΟΥΚΑΣ

Μεσιτικό Γραφείο

από το 1952

ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ - ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ

Δούκας Γ. Κωνσταντίνος

25ης Μαρτίου 133, Πετρούπολη, Τ.Κ. 13231
Τηλ./Fax: 210 50 12 429, Κιν.: 6944 617977
e-mail: kdou50@otenet.gr